

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 " "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 " "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 " "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszavadárát
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Magyar szék ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, február 15.

A hét szenzációja.

Budapest, febr. 15.

A hétnél politikai eseményét *Ferencz Ferdinánd* királyi herceg pétervári utjának előzményei képezték. A nyílt színen a dolgok elintéződtek. A vászonfalak mögött azonban sok időbe telik, a míg ez az izgató téma lekerül a napirendről.

Ott beszéltek azt, hogy *Széchenyi* Gyula grófnak, a király személye körül való miniszternek állása odafönt megrendült. Ugy mondják, hogy a nemes gróf hivatalosan mit sem tudott arról, hogy az utazó királyi herceg egyáltalán szándékozik-e magyar embert kíséretébe vinni, annál kevésbé volt értesülése arról, hogy ez az „*Ehrencavallier*” ifjabb *Zichy* János gróf lesz. Udvari ebéden, tehát udvari felfogás szerint igen intim körben tudta meg, hogy *Ferencz Ferdinánd* kir. herceg magyar kíséret is szemelt ki és ez ifj. *Zichy* János gróf. Ebből az intim forrásból jelentette be azután *Széll* Kálmánnak hivatalosan a szenzációnak induló dolgot. A korona várományosának környezetében uralkodó felfogás szerint tehát *Széchenyi* Gyula gróf indiszkréziót követelt el és ezért mennie kell.

* * *

Odafönt különben *Széll* Kálmánra is neheztelnek. Ugy vélik, hogy neki konzultálnia kellett volna, hogy a királyi hercegnek *Zichy* Jánossal szemben való meghívását föntarhassa és csak azután ha szükségességét látja az ellensúlyozásnak, terjesztette volna elő, hogy *Zichy* kívül még más két liberális magyar embert is vigyen a trónörökös Pétervárra, ami, tekintve, hogy osztrák részről három „*Ehrencavallier*” volt kijelölve, nehézségbe nem ütközik. Ezzel elejét vette volna, hogy a királyi herceggel ellentétbe helyezkedjék, nem érintette volna *Zichy* gróf érzékenységét és nem tette volna ki izgalomnak az egész országot.

* * *

Bécsi meg budapesti hírt is olvastam olyat, hogy *Ferencz Ferdinánd* királyi herceg annakelőtte nem ismerte ifjabb *Zichy* János grófot. Ilyent csak az kocz-

kázthat meg, a ki a politika arenájától távol áll. Mert a politikusok igen jól tudták, hogy miért kísérték oly rendkívül nagy figyelemmel *Zichy* Jánost már akkor, a mikor ezelőtt ötödfél esztendővel szüzbeszédét mondotta el a parlamentben. És azóta ez a figyelem a gróf felszólalásai iránt csak öregedett. Tagadhatatlan, hogy az ifju gróf pártjának nemcsak névleges, hanem intellektuális vezére tartalmas, formás szónok. De nem ez kölcsönözte beszédjeinek komolybbá vételét, hanem az, hogy tudták róla, hogy a magyar korona várományosával nexusban van.

* * *

Azok az urak, a kik *Ferencz Ferdinánd* királyi herceggel Torontálban vadásztak, nagyon szimpatikus embernek tartják és azt beszélnek, hogy igen kedveli a magyarokat.

Az autonomiai tárgyalások.

A reánk következő héten, febr. 18-án ismét megkezdődnek az autonomiai kongresszusnak két héttel ezelőtt fölbemaradt tárgyalásai. A tárgyalások megszakitásának oka tudvalevőleg az volt, hogy a magas püspöki kar megállapította azon módosításokat, amelyeket a javaslaton tenni szükségeseknek tart s amelyektől függ a jövőbeni autonómiának sorsa.

A püspöki kar tegnap kezdte meg a tárgyan tanácskozásait, melyekről lapunk más helyén referálunk olvasóinknak.

Ezzel egyidejűleg a kongresszusnak mindkét pártja megkezdte előzetes konferenciáit. Tegnap este már a javaslat pártolói népes konferenciát tartottak báró *Jósika* Samu lakásán. A tárgyalásokra Nagyváradról dr. *Hoványi* Gyula utazott fel, aki tudvalevőleg a kongresszusnak előadója.

Mohay Sándor államtitkári programja.

Tegnap délelőtt 10 órakor volt az igazságügyminiszteriumban dr. *Mohay* Sándor, az újonnan kinevezett államtitkár bemutatása. *Flósz* Sándor igazságügyi miniszter az egybegyűlt tisztikar előtt bemutatva új munkatársát, számára is kérte azt a támogatást, a melyben neki is része van. (Lelkes éljenzés.)

Erre *Lányi* Bertalan miniszteri tanácsos üdvözölte hosszabb beszédben az új államtitkárt.

Az élénk éljenzéssel fogadott üdvözlésre dr. *Mohay* Sándor államtitkár válaszolt. Kifejtett programjában érintette a polgári perrendtartás javaslatát, a telekkönyvekre vonatkozó törvényes intézkedések s általában a telekkönyvi ügy reformját, a bányatörvénynek modern alappon való codifikációját, a büntető törvény nemzeti égető hiányának pótlását s az ügyvédi rendtartás reformját.

Végre a távolabbi jövő homályából egész nagyságában kezd kibontakozni előttünk az általános polgári törvénykönyv megalkotásának óriási feladata, melyre nézve a szerkesztőbizottság tollából kikerült tervezet a mai jogtudomány magaslatán állva törekszik az ország tényleges viszonyait, érdekeit mérlegelni, azoknak megfelelő megoldást létesíteni. Oly alkotásnak kell ennek lennie, a mely lehetőleg századokon át szolgálhasson alapjául a magyar jogéletnek, forrásul a magyar magánjog kifejlődésének.

A lelkes éljenzés után bemutatták az új állam titkárnak a tisztikar tagjait, a kik között számos régi ismerősét üdvözölte.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 15.

Gróf *Apponyi* Albert elnök megnyitja az ülést, mely után a költségvetési vitát folytatják.

Első szónok *Bonczá* Miklós volt. Szerinte a nemzetiségi kérdésekkel minél kevesebbet kell foglalkozni, mert Magyarország konszolidált állam.

A magyar állameszme jelszót ki kell küszöbölni. Mert a magyar állam nem eszme, hanem valóság. (Ugy van jobbról.) Azután közgazdasági viszonyainkat festi. Belpolitikai közgazdaságunkkal nincs megelégedve. A gazdasági politika fundamentuma csak a föld alapja lehet. Közigazdaságunk reformja másfél évtized óta vajudik. A közigazgatási reform keretén belül kellene megoldani egyidejűleg azt is. Csatlakozik a többséghez s elfogadja a költségvetést.

Utána *Polczner* Jenő támadja a közügyes rendszert, mert szerinte ez az okozója, hogy évek óta szaporítják a költségvetést. 1868-ban csak 150 millió volt a kiadás, ma 29 millióval haladják meg a tavalyit is, pedig a tavalyi 266 millióval haladja meg a 10 év előtti.

A pénzügyminiszter azzal vigasztalja a nemzetet, hogy örüljön, mert nincs deficit. Dehát ez szomorú vigasztalás. Ezután áttér közigazgatási viszonyainkra s fejtegeti, mi csoda óriási teher a nemzetre nézve az Ausztriával való közösség, mennyire sújta az ügy iparunkat, mint kereskedelmünket is. Ezzel szemben vázolja az önálló vámterület behozatalával remélhető s biztos hasz-

Természetes

magyar hegyi borok!

fehér siller és vörös kitűnő minőség, literje 28, 30, 32, 40, 44 és 50 kr.

100 liter 18, 20, 22 forint.

Mertz Nándor

csemege- és borkereskedőnél,
 Nagyvárad, Nagy-Körözs-utca,
 Mertz-ház.

16-6-10. Telefon 134. szám.

Legnagyobb raktár

kitűnő idei karcos
 új és ó borokban.

Első és legrégebb biharmegyei
 gyümölcs kiviteli üzlet.

nunkat minden téren. De hát a kormány a nemzet akaratával szemben áll.

Ausztriában ma valóságos absolutisztikus állapotok vannak. Legjobb alkalmunk volna önállóságunkat a törvény alapján kivívni. De mi a mi loyaltásunk, az udvar iránti tekintetek szempontjából mindig odadobjuk önállóságunkat.

A magyar állam érdekei Bécsben meg nem hallgattatnak, hiába van ott a miniszterünk. A rendszer ma is a régi. A mai magyar miniszterek sokkal gyöngébb államférfiak, hogy sem a magyar államiságot meg tudják védeni. Még a horvátok is jobban meg tudják védeni nemzetiességüket. A költségvetést e kormányknak soha meg nem szavazza. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Honvédőrmesterek mint — járási irnokok.

Báró Solymosy Odón: Akkor amidőn a nemzet felvirágoztatásáról van szó, nem szabad pártokra szakadni, hanem egységesen törekedni arra. Ez intencióval kezdi el beszédét s első sorban a közigazgatás reformjával foglalkozik. A közigazgatás eddigi állapota nem volt kielégítő, szükség volt a reformra. A reform célja irányja helyes. A vármegyékben egész más állapotok lesznek majd a járások belételeiben. Ugy hiszi, hogy a járási irnokok helyett szélszerűbb lenne kiszolgált honvédőrmestereket alkalmazni. Ezután rátér arra, hogy szerinte minő újításokat lehetne még létesíteni a közigazgatási reformoknál. Első sorban a kataszteri becsléseket szélesebb alapokra helyezni, megadóztatási lépcsőt kitalálni, az adó-nemeket devalválni, szükségesnek látja az adó-reformokat, a pénzintézeteknél a feügyelői jog behozatalát, hogy ne történjék olyan szomorú eset, mint a soproni bankbukás. Erre nézve a pénzintézeteknek alaptőkéiket magyar értékpapirokban kellene biztosítani (Helyeslés jobbról) és nem lenne szabad elfogadnia több betétet, mint alaptőkéjük nyolcszorosa. Ezután a mezőgazdaságra tér át, kárhóztatja a fedezetlen határidő üzletet s eltörlését kívánja. Az államgépezet funkcióját budget nélkül el nem képzelheti. A költségvetést elfogadja. Szünet.

Hazamentő reformok.

Ot perc szünet után a diósi kerület függetlenségi képviselője tartotta szűzbeszédét. *Gabányi* Miklós beszédét azzal kezdi, hogy utal Horánszkynek egy régebbi beszédére, mert úgy hiszi, hogy az ő beszéde kompetens, mert Horánszky a miniszterségre már megérett, sőt szerinte már túlérett. O konkrét javaslatok-

kal áll elő, miként lehet az országot mai válságos helyzetéből megmenteni és a kivándorlást megszüntetni. Az ország csak addig magyar, míg a föld magyar kezében van, de ha német, francia, angol vagy zsidó kezébe kerül, már nem az. (Zajos derűtség.) Felolvas egy kortes verset, melyet róla énekeltek a kerületében. Hát ő ennek meg akar felelni, hogy lássák, nem csalatkoztak benne. Első sorban szükséges, hogy Ausztriával szakítsunk, állítsuk fel az önálló vámterületet. (Zajos helyeslés balról). Példákat hoz fel, hogy a mezőgazdasági terményeket a közös vámterület mellett nem lehet értékesíteni kellőképp. Ausztria pedig geográfiai fekvésénél fogva a mi kivitelünkre van utalva.

A hazai ipar pártolását kötelességének kellene tartani minden hazafinak. (Helyeslés balról). Felolvas a Szamosnak egy közleményét, mely a magyar ipar pártolásáról szól s ajánlja a képviselők figyelmébe. (Derűtség). A második feltétel a Nemzeti Bank. A vidéki bankok kezelési költség fejében 1%-nál többet ne számítsanak. A harmadik a titkos és általános szavazás behozatala. A választás történjék úgy, hogy a bizottság járjon községenként s szedje össze így a szavazatokat. A szavazás czedulákkal történjék. A kormánypárti feketesárga, (Tetszés) a függetlenségé a piros, a néppárti az ártatlanság színe, a fehér legyen. (Tetszés.) Ez lenne a tiszta választás s nem lenne kénytelen a jelölt korcsmáros, mészáros és szónok lenni. (Zajos derűtség.)

Egy hang: On talán az volt?!

Gabányi: Kellene még önálló hadsereg, hogy ne kelljen magyar fiuknak német hadseregben szolgálni. De legjobban szeretné behozni az általános lefegyverzést. Mire az a sok katona? Mire a sok őrség? Nem hagyják szegény jó öreg királyt aludni, mert ott kopognak az ajtó előtt. (Általános derűtség.) Ha engednék haza azt a sok magyar fiut, mennyi munkás kart nyerne az ország. Jegyzéket kellene intézni a kormányokhoz, hogy szüntessék meg a búr háborút. (Derűtség.) Az országnak 66 óta nem volt háboruja, nem is lesz, until elég lenne a 3 éves katonaságot egy évre redukálni. Emelni kellene a katonaság fizetését, de csak a közkatónáknak és az altiszteknek.

(A szónok vizet akar inni, de üres a pohara. Erre *Makkay* hozzámege s kiviszi az üres poharat. Hosszantartó zajos derűtség.)

Gabányi: *Makkay* azért vitte el a poharamat, hogy ne tudjak beszélni, ő beszélhessen, pedig családik, mert ma kibeszélem. (Zajos derűtség.) A katonaság e reformjával 60 millió forintot takarítanánk meg. A főszolgabíróknak urat kell játszani, fizetéséből nem telik, hozzá

kell nyulniok a közpénzhez. Es így van ez más hivatalnokoknál is. Már most ha a 60 milliót a tisztviselőkre fordítanánk, az ország nem lenne megterhelve s rövid idő múlva tej-jel-mézzel folyó Kánaán lenne.

A költségvetést nem fogadja el. (Hosszas éljenzés a szélsőbalon.)

Fattyánszky Elek kormánypárti szóal még a költségvetési vitához, bizalommal viseltetik a kormány működése iránt s a javaslatot elfogadja.

Pattyánszki után *Makkay* Zsiga állott fel és megtartá szűzbeszédét a jelen voltak éber érdeklődése mellett. A székely képviselő az első beszéd izgalmi meglátszóttak ugyan, de czára ennek megkapó szavakkal logikusan s mondhatni szónoki hévvel beszélt. A képviselők s a miniszterek siri csöndben hallgatták meg.

Esetelte Erdély elhagyatottságát, a székelyek nyomorát. Kijelenté, hogy Magyarország »fejős tehén«-hez hasonlít, melyen az osztrákok élőködnek. A kereskedelmi ügyi minisztert felkérte beszéde végén, hogy *Parajdon* (*Makkay* kerületéhez tartozik) állítson fel gyufagyárat, mert ez által a székely nép rettenő nyomorán könnyítve lenne.

A költségvetést nem fogadja el. A függetlenségi párt megéljenzete s erősen megtapsolta.

Városi közgyűlés.

— III. nap. —

Végre! — Így sóhajtottak fel tegnap este fél 7 órakor azok a városatyák, akik érdemesnek tartották a harmadik napon is a közgyűlés megtekintését, — akkor mikor a főispán berekesztette Nagyvárad város közgyűlését.

A két napos közgyűlés ma már nem ritkaság, de a három napi tárgyalás még ebben az obstrukciós világban is esemény.

A tegnapi közgyűlésen bár kisebb ügyek, de nagy mennyiségben várták az elintézt.

Nagyobb vita három tárgynál kerekedett: az anyakönyvvezető-hivatal államosításánál, a Sas alatt levő boltok bérleténél és az elbocsátott vámosok felebbezésénél. Mindhárom kérdésben azonban a tanács javaslatát fogadták el.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

A „TISZANTUL“ TÁRCZAJA.

»A hivatalnok halála«.

— Tréfa egy felvonásban, mely *nem* a Tiszántul szerkesztőjével történik meg. —

Irtá: Dr. Krüger Aladár.

S Z E M É L Y E K.

A szerkesztő (aranyos ember, a kiül mindig van előleg. Bőjben komoly, de a farsangban víg volt s ott volt valamennyi mulatságon, bálban és házi estélyen. Egy a baja: kissé szórakozott s ezért néha éppen a saját lapját nem olvassa el. Most is a miatt fog bajba jutni. Egyéb különös ismertető jele: nőtlon fiatal ember).

*Miczi*ke (a szerkesztőnek ez idei ideálja. Már egy hónapja félig-meddig szerelmesek egymásba, de még mindig nem merték egymásnak bevallani. A helyett egyre évődnek egymással. *Miczi*ke különben már elvégezte a képezdét is és így állítólag sokat lehet adni a véleményére).

A mama (csak rövid ideig látható, tehát nem csinálunk neki nagy reklámot és nem mutatjuk be).

Történik: *Miczi*kéknél a szalonban, közelebről meghatározva, egy pálma alatt a karosszékben. Idő: akármelyik vasárnap délután.

*Miczi*ke

(a pálma alatt ül a karosszékben s újságot olvasna, ha nem nézne minden perczben az órára). Még most sincs itt! Soha ilyen pontatlanságot! Máskor már egy félórával előbb itt volt, most pedig már csak egy negyedóra hiányzik a három órához s ő még sincs itt... Lépéseket hallok... ez ő! Csak hidegvér! Olvassuk az újságot. (Újságot olvasna, ha nem kandikálna ki mögüle az ajtó felé).

A szerkesztő

(belép.) Kopogtam, nem kaptam választ, ez annyit jelent, hogy szabad. Kiszitihand, szabad lesz a kalapomat meg a köpenyemet letenni?

*Miczi*ke.

Kint is hagyhatta volna. Tudvalevőleg a szalon nem ruhafogas.

A szerkesztő

Bocsánat, de a fogast mult vasárnap óta ellopta valaki a folyosóról. Ha előre értesít, akkor a kabátommal együtt egy »klájderstokkot« is hoztam volna.

*Miczi*ke

Főlöszleges. Maga is csalódásig hasonlít egy álló fogashoz. Most kivételesen tegye a köpenyegét a puffra, ha ugyan nem sáros.

A szerkesztő.

A puff?

*Miczi*ke.

Tudhatná, hogy csak a köpenyegéről lehet szó. Tegye oda, úgy, rá a kalapját, most három lépésnyire tőlem tegyen ide egy széket és mulattasson engem.

A szerkesztő.

Három lépés? Az messze lesz — ámbár én nem bánom. Itt a szék, ráülök...

*Miczi*ke

Álljon fel és vigye odább a széket. Az csak másfél lépés.

A szerkesztő

Próbálja meg. A magácska lépésével éppen 3 lépés.

*Miczi*ke

Csak hogy én maga felé egy lépést sem teszek.

A szerkesztő

Ejnye, de őszinte kedvében van mal Mi a tatáron bosszankodott fel olyan kegyetlenül?

*Miczi*ke

Min? (felre). Biz azt magam sem tudom. (Tekintete az újságra esik; fenn). Hát mondja csak, lehet nem bosszankodni, hogy valaki ezt az újságot olvassa?

Beöthy László főispán elnöklése alatt jelen voltak:

Hlatky Endre, Kaczián Károly, Nozák Rezső, Rácz Mihály, dr. Stocker József, dr. Várady Zsigmond, Balogh Döme, Beczkay Lajos, Bertsey György, Daday József, dr. Grósz Menyhért, Halász Lajos, Mihelyi Adolf, Sulyok István, Stern Herman, Széles Lajos, dr. Vucskics Gyula, Weisz Károly, dr. Friedländer Sámuel, dr. Kurländer Ede, Moskovits Miksa, Weisz Mór, Frankl Lázár, Guttman József, Köblös Ferencz, Munk Jakab, Steiner M. Albert, Száhlender Károly, Sztarill Ferencz, Rimler Károly, dr. Istvánffy István, Lukács Ödön, Gerő Armin, Komlóssy József, Bordó Ferencz, Dús László, Tóth Márton, Sztarill János, dr. Baróthy Akos, Szücs Géza, Szüts István.

Első sorban az előző napi közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették s aztán a hátralevő ügyek tárgyalását folytatták.

Az ör-utczai iskola építésére megtartott árlejtésnél Guttman és Rendes vállalkozók adták be a legelőnyösebb pályázatot s a tanács ezen vállalkozóknak javasolja az építést kiadni.

Mihelyi Adolf sajnosan látja, hogy Nagyvárad városa igen drágán épít; állítólag azért, mert elriasztották az idegen vállalkozókat. Nem lehet az árlejtés eredményével megelégedni. A vállalkozókkal a város vezetőinek alkudozni kellene. Indítványt nem tesz, csak kéri, hogy szíveleljék meg az általa mondottakat.

Balogh Döme osztja az előtte szóló kifogásait. Azt hiszi, jobb eredményt érünk el, ha nem fogadnának el senkitől személyesen ajánlatot. Kifogásolja, hogy sürgősen akarják építeni az iskolát s ősszel a nedves új épületbe viszik a kis gyermekeket. Ki felel róla, ha kiűt közöttük valami ragályos betegség. Azt sem helyesli, hogy ideiglenesen a tűzoltó laktanyában helyezték el az iskolát. Ugy építsenek, hogy a télen fedél alatt álljon az épület.

Rimler Károly megnyugtató igyekszik a felszólalókat. Az új iskolát mesterséges uton szárazítják a vállalkozók. Az alkudozásokat megpróbálták s kiváló szakértők az egységárat megjelöltéknek találták.

Weisz Károly helyesli, hogy olyan gyorsan építik az iskolát. Az építésre felügyelő bizottságba ajánlja Köblös Ferencz szakértőt.

A tanács előterjesztését változatlanul elfogadták.

Dr. Moskovits József bizottsági tag indítványozta, hogy a légszuszogással fenálló szerződés értelmében a légszuszogató felszerelések egységárait évenként vizsgálják felül és állapítsák meg.

A tanács javasolta, hogy az egységárat megvizsgálásával a tanácsot bízzák meg.

Bertsey György azt kívánja, hogy a vizsgálathoz szakértőket kérjenek fel.

Rimler Károly kijelenti, hogy minden esetben szakértőket hallgat meg a tanács. A tanács javaslatát elfogadták.

Az anyakönyvi hivatal ügye.

Dr. Dési Géza törvényhatósági bizottsági tag korábban azon indítványt adta be a törvényhatósághoz, hogy az anyakönyvi hivatal államosítása iránt tegyen felterjesztést a miniszterhez a város.

A tanács javasolja, hogy az indítvány feltétlenül térjen napirendre.

Sulyok István nem fogadja el a tanács javaslatát, mert nem felel meg az igazságnak. A jövőt kell figyelembe venni, mivel a kiadások évről-évre fokozódnak. Az anyakönyvi hivatalnál a város részéről egy tanácsnok és egy irodaigazgató foglalkozik, pedig két hivatal helyesen betölteni lehetetlen. Ezenkívül ezekbe kerül az anyakönyvi hivatal a városnak. Később pedig évi 8—10 ezer forint terheli ezímen a várost. Ezt nem pótolja a hivatal bevétele. Igen fontos továbbá az, hogy az állami kezelésnél a közönség jobban megnyugszik. Elfogadja dr. Dési Géza indítványát.

Rimler Károly nem osztja a Sulyok felfogását. Öt évvel ezelőtt megmondolva már határozott e tárgyban a törvényhatóság. Ma sincs indok, hogy másként határozzanak. A dologi kiadásoktól a város úgy sem fog menekülni, sőt államosítás esetén még fokozódna a város kiadása. A személyzetre ma egy krajczárt sem ad a város. Két tisztviselője teljesíti a vezetést az anyakönyvi hivatalnál s mindkettő a városi hivatalnál is példásan teljesíti kötelességét. A lelkiismereti dolgokban megnyugtathatja a törvényhatóságot, mert az ily dolgok mindig az ő kezén mennek keresztül s ő intézkedik. — Kijelenti különben, hogy a dotáció emelését kérhetik az államtól, s azt nem is fogja a miniszter megtagadni. Igen fontos még az, hogy a város most közvetlen érintkezésben van az anyakönyvi hivattal. Kéri a tanács javaslatának elfogadását.

A gyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

*

Dr. Dési Géza egy újabb indítványa került tárgyalásra, amely szerint a Nagypiaczon

áruló kiskereskedők ne fizessenek helypénzt. — A tanács nem javasolja az indítvány elfogadását. Azonban kimondani javasolja, hogy a nagyvárad lakosok saját terményei vagy saját készítményű iparcikkjei után helypénzt a piac-tereken nem fizet.

A tanács javaslatát elfogadták.

Széles Lajos bizottsági tag annak kimondását kérte, hogy a borellenőrző bizottság minden hónapban ülést tartson.

A városi tanács előterjesztette, hogy a szabályzat szerint két tag kívánatára mindig összehívja az elnök a bizottságot.

A tanács előterjesztését elfogadták.

A városi tanács előterjesztést tett a vágóhid épületének kijavítása iránt. A munkálatok 5612 koronába kerülnek.

Stern Hermann ezzel kapcsolatosan egy jégkészítő gép felállítását sürgette.

Mihelyi Adolf a javításokra felvett összeget magasnak találja.

Rimler Károly megnyugtatója Stern Hermann, hogy a jégkészítő gép felállításának ügye már folyamatban van. **Komlóssy** József tanácsnok pedig arra nézve ad felvilágosítást, hogy a vágóhid egész tetőzetét meg kell újítani, azért vettek fel 5600 koronát. Különben az egységárat szerint készítették el a munkát.

Az előterjesztést elfogadták.

A sertésvásártér berendezés költségeinek fedezésére megszavazták a házkelyek eladásából befolyó összegeket.

A löszraktár kibővítését, a katonaság kívánságára 9300 korona összeggel javasolja a tanács, mivel megtérítés címén évenként 718 korona bértöbbletet fizet a katonaság.

Az előterjesztést elfogadták.

Az »Epreskert« bérletét, a gazdasági egyesület kívánságához képest, meghosszabbították.

Ausländer Simon bérleti szerződését a Fekete Sas alatti bolthelyiségre, meghosszabbították.

Szilágyi Géza és Sz. Kocsis János a Fekete Sas alatti bolthelyiségük bérletének meghosszabbítását az eddigi 2300 koronáért kérték. — Deutsch Simon szintén adott be ilyen összegre ajánlatot, majd pótajánlatában 3000 korona évi bért ígér. Szilágyi és Kocsis hajlandók ezen összeget is megadni. A tanács ez utóbbiak ajánlatát javasolja elfogadásra.

Hosszabb vita keletkezett, a melynek folyamán dr. **Friedländer** Samu nyílt árverés kitzetését indítványozta, **Steiner** M. Alberttel egyetemben. **Bertsey** György, **Széles** Lajos, **Stocker** József és **Sulyok** István ellenben a Szilágyi és Kocsis ajánlatát pártolták.

A szerkesztő

Hadd lám csak . . . hiszen ez az én lapom, a Hírkürt! És erre mondja, hogy bosszankodni lehet rajta! Hiszen ezt én szerkesztem!

Miczi

(ajkát biggyesztve) Hát aztán! Lehet, éppen azért rossz. Igenis, rossz, rossz és rossz!

A szerkesztő

De édes Miczi . . . azaz hogy Miczi nagysád nem is tudja . . . eh, mit! mondja meg, mi volt hát benne rossz?

Miczi

Minden. De hogy mégis egy különös esetet említsek, itt volt . . . izé no! (zavarban van; egyszerre valami észbe jut, diadalmasan). Ha kíváncsi rá, hát itt van ez a mai tárcza, a melyet volt szerencsém ugyancsak a Hírkürtnek egy héttel előbb megjelent számában is olvasni. És az ilyen botrányokon ne háborodjék tel az ember?

A szerkesztő

(meghökken.) Ma egy hete is? Az lehetetlen. Az ki van zárva.

Miczi

Ugy? Még tagadni is meri? Legyen szíves csak és nozza ide azt a csomó ujságot a zongoráról.

A szerkesztő

(odavisi). Ejnye, beh szép, gondos rendezésben vannak ezek a lapok!

Miczi

(hirtelen). Oh, ne féljen, nem a maga szép szeméi kedvéért! Adja csak ide a ma egy heti számot. Olvassa el, mi a tárcza címe?

A szerkesztő

»A hivatalnok halála« Csehov Antaltól.

Miczi

Itt a mai szám is. Olvassa el itt is a tárczát.

A szerkesztő

(elhűlve.) »A hivatalnok halála« Csehov Antaltól.

Miczi

Nos uram, mit szól hozzá? Talán el van ragadtatva tőle? Talán csodálkozik rajtam, hogy én bosszankodom?

A szerkesztő

(nem szól semmit, a mi ilyenkor a leg-helyesebb; ellenben igen savanyu ábrázatot vág).

Miczi

(fölkaczag.) Jaj, de fura képet vágott! Maradjon csak így egy percig, hozom a fényképező gépemet és lekapom. Száz aranyat ad érte a Kakas Márton, ha beküldöm neki.

A szerkesztő

(nagyon komoly hangon, melyen némi keserűség is érzik). Lássá Miczi, ez nem szép magától.

Miczi

Valami újat mondjon, barátom. Ezt már mondta Horkay Feri a Gyurkovics lányok IV. felvonásában. Képezdész koromban azt tanultam a retorikában, hogy (recitálva) az ismétlődés a szónoki és írói hatást megöli, ennél fogva semmitől sem kell úgy óvakodnunk, mint az ismétlésektől. Szerkesztő ur, ön ezt tudhatná! (diadalmasan hátraveti fejét. A nap éppen besüt az ablakon, sugara átszökik Miczi aranyzóka haján s a ragyogó fényben a gunyosan mosolygó fejecske úgy tűnik fel, mintha egy enniválóan bájos ördögöcske incselkednék a leforrázott szerkesztő urral. Szünet). Nos? Hallgat? Tehát beismeri, hogy a Hírkürt tárczarovatában óriási gondatlanság történt? Ismerje be szépen, én elnéző vagyok s találok mentségeket. A farsang . . . a sok bál . . . a gyönyörű szép lányok, a kik az efféle lobbanékony szíveket hamar lángra gyújtják . . . a deficitek, melyek a fellobbant szíveket alaposan lehűtik . . . nos, nem vagyok én igazán kegyelmes a megtérő bűnösökhöz?

A szerkesztő

(körben leszákított egy pámalavólkét). Kegyelmes. De én büszke bűnös vagyok és nem fogadom el a kegyelmet.

A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát. Kalenda János boltbérlet iránti kérelmét, mint a város érdekeivel ellentétes, elutasították. Tudomásul vették Somogyi Károly szingazgató kérelmét, hogy havonta egy-egy ifjúsági előadást rendez a Szigligeti-színházban. Dekker Frigyes városi állatorvos fizetés felemelés iránti kérelmét elutasították.

Szedlarikné-Dudinszky Anna felebbezésének, a női ipariskola lakbéré ügyében, helyt adtak.

Ozv. Tipanucz Imréné kegydíjat, illetve gyermekei részére neveltetési pótlékot kért. **Haldsz** Lajos havi 5 frt kegydíj megszavazását indítványozta, a tanács elutasító javaslata ellenében. Mivel gyermekeit az árva és lelencházban elhelyezték, a közgyűlés a kegydíjat nem adta meg.

Nagy vita keletkezett **Beczka** Artur volt vámfelügyelő, **Horváth** János volt vámmellenőr és **Hepperle** József volt vámszedő felebbezésénél. Mindhármát a polgármester-helyettes elbocsátotta a nyugdíjbizottság ennek alapján a nyugdíj jogosultak közül törölte. Ez ellen felebbeztek.

Sulyok István kifogásolta, hogy már azelőtt törlik őket a nyugdíj jogosultak közül, míg ügyük a bíróság előtt befejezve lenne. Indítványozza, hogy addig függeszték fel a határozathozatalt.

Dr. Stocker József hasonló értelemben szólalt fel, míg **Hlatky** Endre, **Balogh** Döme, **Steiner** M. Albert és **dr. Friedländer** Samu a tanács javaslata mellett érveltek.

Rimler Károly polgármester-helyettes azon felvilágosítása után, hogy az illetők felebbezhetnek a közigazgatási bizottsághoz, **Sulyok** és **dr. Stocker** indítványait visszavonták a közgyűlés a nyugdíjbizottság határozatát fogadta el.

Egy csapat adás-vételi, bérleti és szállítási szerződés jóváhagyása után este fél 7 órakor véget ért a három napos közgyűlés.

Dr. Molnár Imre nyilatkozata.

A mostani városi közgyűlésnek nem volt izgalmasabb jelene, mint mikor **dr. Molnár** Imre, a hazafias, nemes munkában megőszült kiváló tanár beszédjét egyesek közbeiktatásokkal kísérték. Az újságírók ennek következtében nem hallhatták jól a szónok szavait és azokat jórészt tévesen tették közzé, sőt még azonfelül olyan kommentárral látták el, a mely az ősz tanárnak méltatlan meghurcolása volt. Hazafiatlanságról vádolták őt, a ki eddigi életét az ifjúság hazafias nevelésének szentelte s a kiről volt tanítványai mind, kivétel nélkül csak tisztelettel, szeretettel és áldással emlékeznek

meg. Nem hitte senki, hogy **dr. Molnár** olyan beszédet mondott volna, mint a minőt szájába adtak s éppen azért a legnagyobb megbotrányozással vették tudomásul azokat a támadásokat, a melyek ez ügyből kifolyólag egyes lapokban megjelentek.

A támadások fővárosi lapokban is napvilágot láttak; ezért **dr. Molnár** Imre jónak találta az alábbi sorokban közölni a hamisítatlan igazságot. Helyreigazító sorainak szíves készséggel adunk helyet, nem azok kedvéért, a kik őt ismerik, mert ezek úgy sem hittek a ferditéseknek; hanem azok felvilágosításul, a kik **dr. Molnár** hazafias, nemes gondolkodását nem ismervén, csak egy perczig is hajlandók voltak a lapok téves közlésének hitelt adni s ennek alapján őt elítélni.

A nyilatkozat a következő:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának legutóbbi közgyűlésén a közös vámtérlet mellett elmondott beszédem sokkal nagyobb hullámokat vert, mint azt hinni reméltem volna. Ha a beszéd hatása csak a közgyűlésen érvényesül, egy szavam sem lenne tovább ez ügyben s nyugalommal tűrném tovább azokat a vádakot, melyekkel ott nagyrészt azok illettek, kik beszédemet meg sem értették, vagy azt megérteni nem akarták.

Miután azonban a helybeli sajtó s ennek nyomán még a fővárosi lapok nagy része is ezeket a vádakot közzétette, beszédemet pedig jórészt meg nem érte, sőt sok tekintetben annyira elferdítve közölte, melynek alapján az ellenem szórt vádak még a valószínűség látszatával is bírhatnának, kénytelen vagyok ügyemet a nagyközönség ítélőszéke elé vinni s beszédemnek kiválóan sérelmesnek talált részét szó szerint közölni.

Ellensége lévén annak, hogy a közvéleményt csekély személyemmel foglalkoztassam, még e szenvedett bántalmakat is, a nyugodt lelkiismeret vigasztaló tudatával viseltem volna, ha a közéletben elfoglalt állásom a nyilvánosság elé lépni nem kényszerítene.

Harmincz évet meghaladó tanárkodásom alatt a haza ifjúságának ezreit volt szerencsém oktadni s nyugodt vagyok abban s tanuja lenne minden tanítványom az utolsóig, hogy hazafiasabb lélekkel tanár soha sem működött, mert nem működhetett.

Ezen ifjúság iránti tiszteletem kényszerít arra, hogy tanáruk hazafiságába vetett rendit-

hetlen hitük továbbra is fentartassék, mert e nélkül egy pillanattal sem tudnám nehéz hivatásomat sikerrel betölteni.

A vámszövetség politikai indokolásánál ezeket mondtam:

Mióta őseink a Habsburg-ház Magyarországra trónjára emelték, egy végzetes tévedésből — az összbiradalmi egység szempontjából — kiindulva, hazánkra 3 századon át az elnyomás keserű időszaka következett.

A hatalom minden alkalommal megnyirbálni igyekezett állami függetlenségünket, lekötni akarta fejlődő gazdasági erőnket.

Es uraim, hazánknak eme szomorú háromszázados története mit bizonyít? Bizonyítja, hogy a haza legfontosabb életérdekei, magyar nemzetiségünk, területi épségünk, állami létünk az együttes védelem védpaizsa alatt meglettek oltalmazva. Ha pedig ellenkezőben őseink az ausztriai népek szövetségétől elfordulva a teljesen független, nemzeti királyság állásponjtára helyezkednek; mindig kérdés marad, hogy rokontalan s oly sok ellenségtől körülvett nemzetünk állami önállóságának ezeréves jubileumát megtarthatja-e? Ezek voltak a gyűlésen elmondott szavaim szószerint. Ha tehát ezen szavakban foglalt felfogás hazafiatlan, úgy hazafiatlanok voltak őseink 3 századon át, kik ahhoz ragaszkodtak; akkor hazafiatlanok voltak szabadságőseink legkimagaslóbb alakjai, mert ezek készek voltak ugyan életüket feláldozni az elnyomás kísérleteivel szemben; de ezek készek voltak egyuttal a Habsburg dinasztia iránti hűségben megmaradni, illetve hazánk együttes védelmének rendszerét fenntartani, ha erre a haza függetlenségének biztosítása mellett nekik alkalom nyújtott.

Ha ezen nyilatkozatom az ellenem szórt vádakot megérdemelné, akkor büns lenne velem együtt az egész 1867-iki törvényhozás, mely az elválaszthatatlanság és együttbirtoklás végszentesített elvöt újból törvénybe iktatta s az együttes védelem szükségelte intézményeket részletesen körülírta. Ezeket a törvényeket pedig Magyarország lakossága azóta minden választás alkalmával tulnyomó többséggel helyeselte.

Dr. Molnár Imre.

Miczike

Ah, ezt az önértékes hangot szeretem. Nem fogadja el a kegyelmet? És miért?

A szerkesztő

Mert nem vagyok büns.

Miczike

Hallja, magára már rásóztak egyszer 8 nap államfogházat, mikor nagyon erősítette az ártatlanságát s ugyanakkor a törvényszék elnöke rá adásul kekk ficsurnak deklarálta. Ohajtja ezt az én számból is hallani?

A szerkesztő

(határozott hangon). Biztosítom, hogy nem fogom hallani. Látja ezt a kezemben?

Miczike

Látom: egy pálmalevél. Arra is lehetne egy megjegyzésem, ha kedvem volna czitálni a büntető törvénynek idegen ingók jogtalan elcsajfításáról szóló paragrafusát...

A szerkesztő

Sohse veszdődjék vele; a 333. §. szól róla, czíme: a lopásról. Nem is azért szakítottam én le, hanem a maga javára.

Miczike

— ?

A szerkesztő

Igenis, a maga javára. Látja, ez a pálmalevélke az én kezemben semmiség; egy zöld levélke, melyet ha tetszik összemorzsolok, ha tetszik tűzbe dobok, ha tetszik lepréselek. Van azonban egy hindosztáni törzs, melynél a pálmalevél ereklje, talizmán. Az ígéret, melyet pálmafa alatt vagy pálmalevélke átadása mellett tesznek, szentebb az eskünél s az ilyen ígéret megszegőjét kínhalállal büntetik. Épp azért a keletindiai ember az ilyen emlékeztető pálmalevélkét mindig magánál hordja, reggelenkiut aztán előveszi s az ő csodálatosan élénk képzelmével leolvassa róla, ezekről a finom reczékéről az ígéretet vagy az emlékeztetést.

Miczike

(kíváncsian feláll a karosszékben.) Mutassa csak... az ám, most látom, hogy ennek a levélnek reczéi is vannak. (érdeklődve) Aztán vajjon lehet-e ilyesféleképpen levelezni is?

A szerkesztő

Lehet (félre). Érdeklődik! Most már megvan! (fenn). Csak az a kár, hogy európai ember nem tud a reczékéről olvasni; mi a pálmalevelezést nem használhatnók.

Miczike

(csalódottan). Ejnye, beh kár!

A szerkesztő

Sőt még érdekesebb dolgok is megtörténnek ott messze, Indiában. Egy másik törzsnél minden leány születésekor pálmafát ültetnek. Mikorra a kis leány megnő, megnő a pálmafa is és a legelső nagy, kifejlett levél egyik szárnyán rajja van a jövődöbelinek a neve.

Miczike

(önkéntelenül is figyelmesen nézi a pálmalevél legnagyobb levelét). Kár, nagy kár...

A szerkesztő

Dehogyan kár! Van annak helyettesítője, még pedig kitűnő helyettesítője Európában is.

Miczike

(nagy érdeklődéssel). Igazán? Mondja, kedves Gábor, mi az?

A szerkesztő

(nagy nyugalommal a pálmalevél alá a karosszékbe ereszkedik; Miczike égő kíváncsisággal hallgatja). Megjelen az is minden reggel a földből, az élethől nő s élet van benne magában is. A kinek tetszik, mulatság, a kinek úgy tetszik, komoly tanulmány, a kinek sok az ideje szórakozás. Szóval éppen annyiféleképp használható fel, mint a hindunak a pálmalevél.

Miczike

És mi volna az?

A hétről.

Ez a hét a gyűlések hete volt.

Először az önálló vámterület sorompója ütött az elmúlt generális kihalmi készülő gárdája közé. Elhatározták, hogy nem kell. A közgyűlésnek azonban kellett.

Szokoly Tamás duzzogott azért egy kissé:

— Már hogy akadhat olyan magyar, aki az önálló vámterület ellen tud szavazni?!

Dr. Stokker csendesen nyugtatta:

— Ugyan, ugyan Tamás! hát ki vár ezektől valami önállót!

* * *

Az ön álló vámterület vitája alatt a nép szimpatiaja az ellenzékkel volt. Ilyenkor persze nem éppen rossz ellenzéknek lenni. Egyik fiatal város atya úgy érvényesült a zajban, hogy el kezdte verni az asztalt.

Egyik atya társ rá szólt:

— Ugyan Lajos mit csinálsz? Az asztalt vered?

Egy tapasztaltabb azonban így szólt:

— Nem az asztalt veri az, hanem a szerencsét kovácsolja.

* * *

Dr. Várady a kath. Legényegylet ellen türelmeskedve kijelentette, hogy ő tudja az egylet célját, de erről nem beszél.

Dr. Pác erre kijelenti, hogy ő nem tudja a Várady ur titkos társaságának a célját, hát beszéljen arról.

Dr. Várady úgy találta, hogy hallgatni arany. Hát még ha előbb hallgatott volna. Si tacuisses...

* * *

Dr. Várady félti a Csesztivó ápolójait, hogy ha egy holdas telkükből eladnak egy kis szalagot, nem fognak elférni.

Ugyan már! Hiszen nem olyan összeférhetlenek azok mint Várady ur. Türelmet meg éppen tanulhatna tőlük.

* * *

Sulyok nagytiszteletű ur félve szól a kérdéshez, de azért persze hozzá szól. Benne nem esalódtunk.

* * *

Dr. Pác azt kérdezte, mire használhatják most azt a telekszalagot, melyet az egylet megvenni akar, azt mondta semmire mert ott az árnyék miatt csak kóró terem.

Hát ez semmi?

Látja mennyien rágódtak rajta.

* * *

A szerkesztő

Az ujság.

Miczike

Nono! Remélem, a Hírkürtöt, a maga kitűnően szerkesztett lapját csak nem akarja talizmánnak feltüntetni?

A szerkesztő

Sőt éppen ez az igazi talizmán a maga számára.

Miczike

Bocsásson meg, de még nem éreztem semmiféle talizmánszerű hatását.

A szerkesztő

Csodálom. Pedig éppen ma jelent meg benne megint egy talizmán, címe: »A hivatalnok halála«, Csehov Antaltól.

Miczike

(felkaczag) A hivatalnok halála? Ugyan kérem, ne tegye magát nevetségesé. Ez a kétszer lenyomatott tárcza az én talizmánom? Hahaha!

A szerkesztő

(nagyon komolyan). Az. Mit mondtam az előbb az indiai pálmalevélről? Hogy reggelente a róla olvassa le az indiai ember az emlékeztetést. Nos hát én is azért adtam le kétszer ezt a tárczát, hogy maga kétszer elolvassa emlékeztetőül. A mi meg is történt, elolvasta mind a kétszer s remélem, meg is jegyezte a

Egyik városatya azt indítványozta, hogy annak a megvásárlandó teleknek felével megkellene kínálni a szomszédot, hátha többet adna?

Ez már igazi liberális felfogás:

— Ki ad többet érte!

* * *

Mezey ur felveti mint új eszmét, hogy a telekből azért sem lehet eladni, mert oda fogják építeni a városi szegényházat s ez nem férne el.

No az elférne, de ha azt a szegénységet helyeznék el oda, amennyi ebből a telek vitából ki rítt, akkor csakugyan kicsi volna a Csesztivó telke.

* * *

Sulyok nriszteletű ur kívánja az anyakönyvi hivatal államosítását, mert úgy megbízhatóbb.

Ejnye! hát ez a hála? Vagy nem elég megbízhatók voltak a blankettán küldött titkos értesítések, mikkel Kiss László ur kedveskedett.

Köby.

UJDONSÁGOK

Támadás Pável püspök ellen.

Az E. yetértés cz. lap, mely nem mindig szokta megválogatni forrásait hitelesség dolgában, f. hó 14-én megjelent számában kiméletlen támadást intézett Pável Mihály püspök ellen. E támadásra a következő sorokat vettük:

Helyreigazításul.

Nagy tájékozatlanságra vall az »Egyetértés« febr. 14-iki számában megjelent azon főrmedvény, amely a biharmegyei románok Kiszinezett nyomorát Pável püspöknek tudva be, ellenszenvre igyekszik ingerelni ellene különösen a Belényes-vidéki románokat, mint a kiknek szántóföldjeit és legelőit elperelte volna. Feleli a hírkövacs, hogy ilyesmi jogállamban azért merő képtelenség, mert az urbéri rendezés folyamán képező területi elkülönítések nem képezvén jogtalan elsajátítást, a nagyjavadalmas helytelenül fogná fel ebbeli feladatát, ha a rája bizott nagyjavadalom egészben való megőrzését elmulasztaná. Egyébiránt az uradalmi legelők csakis a községeknek, nem pedig egyes idegeneknek adatnak ki, még pedig oly jutányosan, hogy az országban alig lehet valahol a nép marháinak olcsóbb legelője, mint éppen a belényesi püspökségi uradalom területén. — Kapzsiságról vádolni pe-

dig oly egyháznagyot, aki minden megtakarított fillérjét, a szó legszorosabb értelmében közczélokra áldozza fel, a nép nyomorának enyhítésére pedig tudvalevőleg, alkalmilag ingyen kiosztotta már egész évi tengeri készletét is: legalább is kiméletlenség; azok részéről pedig, akik az ő kulturális törekvéseinek áldásaiban is részesülnének, a legvastagabb hálátlanság. — Azért pedig, mert egy más felekezeti belüli gymnasiumi tanuló a törvényes formások betartása mellett a gör. kath. válásra tért át, Pável püspök ellen törni: a leg-sajnálatraméltóbb rövidlátásra vall. Lehet, hogy a püspöknek még tudomása sincs a dolgról. De ha van is tudomása: talán csak nem kívánna valaki tőle, hogy maga a püspök taszítsa ki az egyház kebeléből azt, aki abban kívánja munkálni a saját üdvösségét!

Nagyvárad, 1902. február 15-én.

Dr. Laurán Agoston.

TAJÉKOZTATO.

Márcz. 1. A nőegylet hangversenye

Febr. 27. Kath. Szabad Liceum bőjti estély a főgimnázium dísztermében este 6 órakor.

Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye a főgimnázium dísztermében este 6 órakor.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 19. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

* A Szentkeresztút. A katolikus egyház ájtatosságai között egyik legszebb az u. n. szt. keresztút, vagy másként stáció-járás. Az ember lelke mélyéig ható a Kálvária folyosóján, vagy a templom boltíveinek féltomályaiban végig elmélkedni az Udvözítő kinszenvedésének és keresztthalálának megrázó mozzanatait. A nagybőjti időszak vasárnapjain a helybeli l. sz. székesegyházban a délutáni vecsernye után tartják meg a stáció-járást. Az első ilyen ájtatosságot ez évben ma délután tartja meg a káptalan egyik tagja.

* A király Budapesten. O Felsőge tegnap délelőtt nem hagyta el a budavári palotát s ideje nagy részét állami ügyek elintézésére foglalta el. Délben egy órakor előállt az udvari fogat és ő Felsőge ismét kihajtatott Benzur Gyula műtermébe, a hol harmadszor ült a festőnek.

tanulást. (félre) Már csak hazudjuk végig minél szemtelenebbül, ha megkezdjük.

Miczike

(zavartan). Nem értem. Miféle tanulást?

A szerkesztő

Kivel járta a jogász bálon a souper, a kaszinóbálon a II. négyest, a tiszti bálon megint a souper-csárdást és végül a katolikus bálon a II. négyest is, a souper-csárdást is?

Miczike

Csak nem akarja azt mondani, hogy...

A szerkesztő

Ne vegye ajkára az ő nevét! Nevezzük egyszerűen »A hivatalnok halála« urnak. Tehát tudja meg, hogy ha ez »A hivatalnok halála« ur leveti a frakkját, épp olyan unalmas, szürke és ostoba fráter, mint Csehov Antalé. Jól tánczolja a bosztont, ennyi az egész. Erre akarom figyelmeztetni a tárczákkal. És ezt a tollszárnál nem okosabb hivatalnokot annyira kintüntetni — lássa Miczi, ezt nem vártam magától. Nem érezte ki ezt a keserűséget a tárczákból? Nem? Pedig kétszer is kiadtam a lapomban a maga kedvéért!

Miczike

Oh Istenem, hiszem az az ártatlan táncz... biztosítom, hogy semmit sem gondoltam...

A szerkesztő

De gondoltak mások s különösen igen kellemes dolgokat gondolhatt az »A hivatalnok halála« ur. (félre) Ügyes ember vagy, Gábor! Otthon megszorítom a saját kezemet érte! (kényelmesen hátraveti fejét a karszék támlájára, mint az előbb Miczi. A nap észreveszi s jónak látja egy felhő mögé bujni. A szobában kellemes féltomálya).

Miczike

(elfogult, reszkető hangon) Gábor! bocsásson meg az előbbi évődésért. Nem gondoltam meg, hogy maga értem, csak értem tette, pedig tudom, mások is bosszauthatták a tárczával...

A szerkesztő

(félre). Nagyon jól megy!

Miczike

(mint fent). Most látom, milyen jó volt a figyelmeztetés... és én hálával, köszönettel is tartozom érte...

A szerkesztő

(félre) Ugy, ugy! Csak tovább!

Miczike

(félénken a szerkesztő vállára teszi a kezét; kissé kipirul.) És a hálával nem is maradok adós, mert én... mert én... nem Csehov Antalt vagy miféle szeretem, hanem

* **Karácsonyi a szentföldön.** Dr. **Karácsonyi** János, bihar-püspöki plébános, a kiváló történetíró tegnap nagy utra indult el. Kelet felé vágyozik lelke, a messze kelet felé, hol egykor az isteni Üdvözítő bölcsője ringott, hol tanítását hirdette, csodáit művelte s az emberség megváltására magát feláldozta. A szentföldre, Palesztinába indult, hogy végig záródokolja az Üdvözítő élete és kinszenvedése által megszentelt helyeket. Utazása négy-öt héttig fog tartani, a húsvéti ünnepek előtt fog visszaérkezni.

* **Az egyetemi Nemzeti párt kiáltványa.** Ifj. **Dániel** Ernő, a fővárosi Nemzeti párt ifjuságának elnöke egy indítványt terjesztett az **Egyetemi Nemzeti párt** elé, melyet a hó 11-én tartott ülésén az **Egyetemi Kör** is magáévá tett. Indítványában, — mely jelenleg már mind inkább szélesebb körben terjedő mozgalommá vált, szítva az ifjú hű és hazafiai lelkesedéstől — felhívja az ifjak figyelmét a **Rákóczyt** és társait diffamáló 1715: 49. t.-cikkre, kéri ennek törlését s egyszersmind Rákóczy és társai emlékének glorifikálását és október 6-ának nemzeti ünnepévé tételét. A kolozsvári tudományegyetemet, valamint az összes jogakadémiákat meg is koresték már az indítvány értelmében, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz és írják alá a képviselőházhoz benyújtandó memorandumot. — **Eger** város ifjusága az ősök emlékének tisztelése s honfiai lelkesedés szent tüze által vezérelve még tovább ment s a hó 7-én tartott ülésén a Thökölyt diffamáló decretum s a többi nemzeti büszkséget sértő rendelet törlésének kérelmezését határozták el. A sorompóba lépett Kassa, Debreczen város ifjusága is s az alig pár nappal ezelőtt indított nemzeti mozgalom óriási arányokat öltött. Kir. kath. jogakadémiánk ifjú polgárai sem maradnak távol a mozgalomtól és **Jancsovic** Jenő ifjusági elnök elnöklése alatt már a közel napokban szó tárgyává teszik a dolgot.

* **Felolvasás a jogászegyletben.** A nagyváradi jogászegyletnek tegnap este a kir. törvényszéken tartott felolvasó ülésén dr. **Flóru** György kir. ítélőtáblai »Erkölcsei momentumok a polgári törvénykönyv tervezetében« című tanulmányát fojtatta. Az éles és gyakorlott jogászmérem valló értekezést most is nagy érdeklődéssel hallgatták a jelenvoltak, kiknek névsorát a következőkben közöljük:

Ritoók Zsigmond, Medvigy Mihály, Nagy Ferencz, Bary József, Kurovszky Ferencz, Imrik Péter, Tóth Imre, Molnár Géza, dr. Ágoston Péter, dr. Magyary Géza, Nizsalovszky Endre, dr. Móró Pál, Cseresnyés Albert, Böhm Jenő, Kepes L. Miklós, dr. Váradi Ödön, Kiss Elek, dr. Szabó György, dr. Várady Zsigmond, dr. Mikó Gyula, Kolb Géza, dr. Kripka Henrik, Domokos István, Kenéz Sándor, Themleitner Gyula, Mészáros Aladár, Medvigy István, Jakab Mihály, Gyenge Béla, Stachó Károly, dr. Lovászi Gyula, dr. Szolnok Jenő.

* **Uj orvos.** A nagyváradi közönségnek is egyik kedves ismerőjét, **Kranczly** Bélát a hó 1-én a budapesti egyetemen orvostudorrrá avatták s működését Berettyó-Ujfaluban kezdi meg, hol édesatyja hosszú ideig volt járásorvos.

* **Az udvari bál titkaiból.** A húshagyó keddi udvari bálról szóló referádák írták, hogy a bálban húsz függetlenségi képviselő vett részt. Ez nincsen úgy, mert csak tizen voltak oda-fönt és ha a bál nem a pétervári eset kipattanása és a függetlenségi párt értekezlete közbesett volna, akkor azt is elhatározták volna, hogy egyetlen függetlenségi párti képviselő sem jelenhetik ott meg. Így is sokan otthon maradtak, bár meghívóikat kivették.

Némelyek különben, akik kivették is meghívóikat, előre kijelentették, nem mennek föl és ezek között volt **Rákosi** Viktor is. Es a mikor a háznagy megkérdezte tőle, hogy minek veszi ki tehát a meghívóját, azt felelte:

— *Hadd lássák a gyermekeim a meghívót és ne mondassák majd, hogy nekik olyan apjuk volt, a kit még az udvari bátra sem hívtak meg . . .*

* * *

Es ezen az udvari bálon párját ritkító dolog történt. Két fiatal mágnás, a Radvánszky bárók, letették a kalpagjaikat és belevegültek az emberáradatba. A bál a végét járta, az ifjak hazafelé készültek, kalpagjaik után néztek és ime nem csekély megütközésükre azt vették észre, *hogy a köcsagot tartó drága ékköves boglár mind a két kalpagról eltűnt.*

Ugy tudom, máig sem került meg.

* **Tordai Grail Erzsé Nagyváradon.** Erdélyes és művészi szempontból is nevezetes módon fogja az idén megünnepelni márczius idusát a községi polgári leányiskola. **Tordai Grail Erzsé**, a kiváló szavaló és irodalmunknak külföldön lelkes ismertetője fog előadást tartani, a mely előadást a polgári leányiskola énekkara egészíti ki ünnepélylyé. Erre a nagyérdéki ünnepre hívja meg a leányiskola igazgatósága Nagyvárad ifjuságát a következő felhívásban:

Felhívás a nagyváradi Ifjusághoz.

Az idei márczius idusát annak a nevével ünnepeljük, ki 1848. márczius 15-én »Nemzeti dal«-ával kibontotta a szabadság zászlaját, a kinek lángszavai diadalra segítették a szabadság és egyenlőség eszméit.

Nagyszabásu Petőfi-ünnepet rendezünk márczius 15-én d. e. fél 11 órakor a polgári leányiskolai szegény tanulókat gyámoltató »Millenniumi alap« javára a kereskedelmi csarnok dísztermében 2 kor., 1 kor. és 50 filléres (diák-jegy) belépő díj mellett.

Szerencsések voltunk ünnepi előadónak megnyerni Tordai Grail Erzsé, az ország-szerte ismert szavaló művésznőt, ki a budapesti Urániában egymásután aratja babérait s ki nemzeti missziót is teljesít, a mennyiben ismerteti a külföldön a magyar irodalmat.

Tordai Grail Erzsé márczius 15-én tőn hozzánk és Petőfi-előadást tart a nagyváradi ifjuságnak a községi polgári leányiskolai énekkar közreműködésével.

A márcziusi vívmányokat a márcziusi ifjak lelkesedése teremti s márcziusi ifjak ma is vannak. Intézmények alakulnak és rombadőlnek itt; változnak a politikai és társadalmi viszonyok; de Magyarország ifjuságának hazafias nagy és szép czélkért való lelkesedése örök.

Erre a sziklára építünk, a mikor felhívjuk a nagyváradi ifjuságot: 1.) fogadja szívesen és ünnepelje velünk Tordai Grail Erzsé, 2.) jelenjék meg tömegesen a Petőfi-előadáson, 3.) segítse hatáskörében élő ifjai buzgalommal márczius 15-iki ünnepünknek sikerét.

Hazafias üdvözléssel,
Nagyváradon, 1902. február hóban.

A községi polgári leányiskola
tanári kara.

* **Kossuth egészsége.** Kossuth Ferencz, a függetlenségi és 48-as párt vezére régi csúszos baja annyira javult, hogy orvosai, dr. Müller Kálmán egyetemi tanár és dr. Arányi Zsigmond Herkules-fürdő orvosa tanácsára a ma esti vonattal néhány hétre Olaszországba utazik.

* **Elszökött a rendőr kezéből.** A napokban nagy ribilliót okozott egy tollatlan jómadár. Este betört Kovács József cipész padlására s mintha otthon volna, gyertya világa mellett összeszedte egy zsákba a padláson kiterített nagy mennyiségű ruhákat. A gyertyavilág lett árulója. Mikor már jól összehalkolt, észrevették s felszorították a padlásra. Az összesereglett szomszédok segítségével lehozták a padlásról s összekötözték. Ekkorra egy rendőr is előkerült az éji homályból, akinek átadták a fiatal suhancot. De azért nem került a betörtöttovej a rendőrségre, mert Sztaroveczky-utcán kerekelt oldott s a faképnél hagyta a rendnek bátor őret, aki még most is azon álmélkodik bizonyára, hogy merre iramodott a kezei közül a dezenter. Es még kétségbevonja valaki a váradi rendőrök ügyességét?

* **Pocsék időjárás.** Alig lehet más szóval jellemezni a mostani időjárást, a mely sár és víztengerrel áraszt el mindent. Jupiter Pluvius nagyon bőkezűen bánik az esővel; napok óta ontja a nyakunk közé. Es hogy ez nem csak nálunk van így, mutatja a megáradt Körözs erősen megnőtt szennyes árja, amely az egész medart ellepi. Csillagvárosnál az Aduna patak is erősen megáradt, a leomló csehi

. . . hanem . . . magát . . . (a nap kisüt s kíváncsian kandikál be az ablakon félig eltakart sugarával)

A szerkesztő

(jédten felugrik) Hogy tetszik? (félre). Szépen vagyunk! Hogy fagyott volna meg Csehov Antal, mikor az első tárczáját írta!

Micziike

(sírva fakad). Istenem, mit tettem! Hiszen ha tudtam volna, hogy maga nem . . .

A szerkesztő

(félre). Mi lesz ebből?! (fenn) Micziike, kedves Miczikém — olyan boldog vagyok — hogyan szeretném? Csak ne sírjon, mert meghallja a mama (félre). Ebből már ki nem gázolok. Adieu, farsangolás! (A zokogó Micziike fét magához öleli). Ugyan ne legyen gyermek! (f.). Gyönyörű szép az arca, mikor ilyen szóra ül

Micziike

De mikor . . . úgy szégyenlem . . . a-mat . . .

A szerkesztő

(félre). Ha jó meggondolja az ember, nem is olyan nagy pech (fenn, határozottan) Miczikém, ismétlem, hogy végtelen boldoggá tett ezzel a kijelentéssel. Felbátorított arra, a mit magamtól soha sem mertem volna. Mikor ez a kis kéz vállamat érte . . . akarja, hogy ez a kezecske továbbra is bátorítsa engem az életben?

Micziike

(kezet ad; könnyek közt mosolyog, mint a nap eső után.) Akarom — s most mindjárt

fel is bátorítom, hogy ha tetszik, beszéljen a mamával.

A mama

(a háttérben megjelenik, persze csak egy véletlenül). A mama mindent tud régóta s örömmel adja beleegyezését.

A szerkesztő

Oh, kedves mama . . . (félre). Még ez is! . . . Ezt ugyan megcsináltam! Soha sem fogok többé hazudni!

Micziike

(őszinte csodálattal). Hanem hallja Gábor, maga igazán nagy mester. Ki hitte volna, hogy csak azért adta le »A hivatalnok halálát« kétszer, hogy a kezemet megkérhesse! Igazán mesteri ötlet!

A szerkesztő

(henczegeve). Me, hiszem azt! Nem is ajánlom mindenkinek, hogy utánam csinálja. Sőt holnap óvó körlevelet fogok intézni valamennyi szerkesztőséghez: Le ne adjátok Csehov Antalnak egy tárczáját kétszer!

A mama

(ártatlan képpel) Miért?

A szerkesztő

Még maga kérdi? Hát azért, (valami bolondot akar mondani, egyszerre Miczikére pillant, nagyot nyel s ravaszul mosolyog) csak azért, mert nem akarom, hogy ók is olykönnyen juszanak bájos mennyasszonyhoz, mint én! (Ölel s.)

— Fügöny. —

vizektől. Ha még tovább így tart, az áradás veszélyezteti a csillagvárosi lakosokat.

* **Felülízülések.** A f. évi január hó 8-án megtartott jogászbál czéljaira felülízülések: dr. Schlauch Lőrincz 40 koronát, Felszer Antal, Schlehmüller János, Steinberger Ferencz, Winkler József 20—20 koronát, Andrássy János, dr. Bozóky Alajos, B.-né, Grócz Béla, öz. Kármár Józsefné, Laurán Agoston, dr. Magyary Géza, dr. Molnár Imre, Nadányi Károly, Patóczy László, Radnay Farkas 10—10 koronát, Kovács Béla 8 koronát, dr. Agoston Péter, dr. Némethy Gyula, N. N., dr. Szolcsányi Hugó 6—6 koronát, dr. Szemethy Géza, Szemes Imre 4—4 koronát, Halász Gyula, Major Lajos, Makucz Ernő, Mayr Gyula, Pékánovits Imre 2—2 koronát.

* **Goldis püspök állapota.** A Goldis püspök elmebajáról terjesztett hírek alaptalanok. A püspököt, mint a Magyar Távirati Iroda jelenté, aszimatikus rohamok szokták gyötörni. Orvosai nyugalmat ajánlottak neki, azért utazott Rontóra.

* **A hétről.**

Megoldás.

I. technikus: Föltaláltam a kormányozható léghajót!

II. technikus: Ugyan?

I. technikus: Nagyon egyszerű dolog. Csak cseppfolyóssá kell tenni a levegőt és akármelyik hárombóccost úgy el lehet rajta kormányozni, hogy csupa gyönyörűség.

Makai sóhaja.

— Makai uramat, a székely képviselőt meghívták az udvari bálba. A harisnyás képviselő felsóhajtott:

— Fölfordult világ van itt Pesten! Előbb bejutok a *Házba* s csak azután jutok be az *Udvarba!*

— A trónörökös magyar helyett cseh főurat vitt magával. A czár előtt bizonyára ad oculus akarja demonstrálni, hogy a monarchia *csékül* áll.

— Körber csütörtökön ment vissza Bécsbe Budapestről. Ugy látszik, a kiegyezési tárgyalásokban nagy szerepe van a *csütörtöknek*.

— Nem igaz, hogy a trónörökös pétervári utazásánál a magyarokat mellőzték. Hiszen az uti költséghez a *magyar adózók* is hozzájárulnak.

— Vége a farsangnak. Itt a böjt. Böjtölhetünk. Elég jó vagyunk lakva mindazzal, amivel bennünket Ausztria traktál!

Zsiga bá.

— Miért evett annyi tengeri rákot az udvari bálon?

— Ha tudtam volna, hogy tengeri rák, bizony nem ettem volna öcsém.

— Hogy fogadta a király?

— Jó ember, derék ember, szíves ember. Csak azt nem értem, hogy olyan nagy ur léte mért áll ki maga a kapuba vendégeket fogadni.

A demokraták közül senki se volt a két tűzoltó temetésén. Ezek a terézvárosi urak olyan előkelők, hogy csak a saját temetésükön fognak megjelenni.

— Párisban a sziámi-ikreket operációval ketté választották. Ezt a híres sebészt meg kellene hívni hozzánk. Hátha Magyarországot is szét tudná választani Ausztriától.

(Kakas Márton.)

* **Feltört templomi perselyek.** Alávaló lopás történt a napokban Aradon. A gaz tolvaj körmönfont ügyességgel hatolt be a *minoriták* templomába s feltörve a négy perselyt, 40—50 korona tartalmát magával vitte. Hogy az istentelen tolvaj a templomrablást kenyérkeresetből üzi, bizonyítja az is hogy ez már harmadik eset, s a nyomok egy ugyanazon kéz mun-

kájára vallanak. Az esetről nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, mely eddig nem jött nyomára a perselyek feltörőjének. Sőt azt sem lehetett még megállapítani, hogy az illető miképpen jutott a templomba. Valószínűnek látszott, hogy a tolvaj még nappal benntartott a templomban, azután elrejtőzött s bezárták. Reggel mikor kinyitották a templom ajtaját, észrevétlenül kilopódzott. Már megállapodtak abban, hogy a dolog így történhetett, mikor észrevették, hogy a *szószék mellé egy zászlórud van támasztva.* A zászlórud felső vége felé egészen a karzat ablakáig s bizonyára innen mászott be a tolvaj. A rendőrség most már kettőztetett odaadással nyomozza a körmönfont perselyfosztogatót.

* **A Gazdasági bank közgyűlése.** A nagyvárad-i Gazdasági és Iparbank ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést. A kiváló pénzügytér ez alkalommal számol be az elmúlt év eredményéről, amely ezuttal fényes bizonyítéka annak a kitűnő vezetésnek, amely évről-évre nagyobb sikerre vezet ez intézetet.

* **A cselédpénztár díjai.** Az országos gazdasági munkás- és cseléd-szegélypénztárt megillető, az 1900. évi XVI. t. cz. 8. § a alapján a munkaadók által fizetendő hozzájárulási díjak összeirásai és kivétési lejtromjai és főkönyvei a városi számvétség által érvényesítettvén, ezen kivételek a m. kir. földművelésügyi miniszter 12102/900. eln. sz. körrendeletének 7. § a értelmében február hó 16-tól 23-ig 8 napi közzemlére a városi adóhivatal baloldali 5-ik sz. szobájában azzal tételnek ki, hogy azt az érdekelt munkaadók a hivatalos órák alatt megtekinthetik. Esetleges felbontások pedig a lejtromok közzemlére kitételek napját követő 15 napon belül a végrehajtási utasítás 8-ik § a értelmében a városi adóhivatalnál nyújtandók be. Nagyvárad, 1902. febr. 10. *Városi adóhivatal.*

* **Hivatalsszolgák áthelyezése.** Nagy Ferencz kir. törvényszéki elnök *Onody* Lajos belügyi és *Rákossy* István nagyvárad-vidéki kir. járásbírói hivatalsszolgákat kölcsönösen áthelyezte.

* **Pártos Arnold** czég Nagyvárad, Bémer-téri cipő- és uri divat üzletében minden a szakmába vágó cikket *legolcsóbban* vásárolhat a t. vevő közönség. — *Báli cipők* és *Báli divatárak* nagy választékban. 45.

IRODALOM.

Irodalmi értesítés!

1. A *Szent Olvasmányok* az év különböző ünnepeire. II-ik bővített kiadás, képekkel, díszes vászonkötésben; ára 2 kor.

2. *Elmélkedések* a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedéséről és haláláról. vászonkötésben, képekkel; ára 1 kor.

3. *Szűz Mária a mi Anyánk* üdvös beszélgetések, díszes vászonkötésben, képekkel, ára 1 kor.

Minden könyvek egyházi jóváhagyással bírnak. Bármintve küldetnek. Lelkészek erga ss. is megkaphatják.

Megrendelhető Kovács József áldozópapnál. *Mária-Pöcsön*, Szabolcs m.

ZENE ES MUVESZET.

Sztrájk a zeneiskolában.

A nagyvárad-i *Zenekerdezők Egyesülete* mikor 1896-ban megalkotta a *zeneiskolát*, elérte azt a célt, a melyet egy egyesület elérni tudhat, létesített egy olyan közszükségletet képező életképes intézményt, a mely még a késő jövőben is el nem vitatható érdemét fogja képezni.

Az iskola felállítását az egyesület po-

zicziójában befelé sokat nyert, de presztigójából kifelé sokat veszített.

Emlékezhettünk még azokra a nagyszabású filharmónikus hangversenyekre, a melyekben 60—80 zenekerdező vett részt azokra. a fényes jelmez és álarcos bálókra, melyeknek híre messze megyébe elment; azoknak 96 óta vége van. Mert a professzionátus zene kapacitások — azok kivételével, a kik az iskolánál alkalmazást nyertek — egyenként hagyogatták oda az egyesületet. A hangversenyek, bálók hát megszüntek; de létesült helyettük egy virágzó intézmény, egy nyilvános zeneiskola, a mely rövid 6 éves fennállása óta sok-sok fényes tehetséget vetett felszínre, sok hivatott zenészt képezett és sok egyének adott kenyeret is. Volt tanítványai közül többen vannak színházi és katonai zenekaroknál alkalmazva és még többen élnek privátim zeneoktatásból.

Ezek a tények fényes bizonyítéka annak, hogy ezen kulturművészeti intézmény Nagyvárad városának szükségletét képezi.

Es ennek dacára mégis akadnak egyének, a kik ez iskola életének megbénítására, sőt mi több, teljes tönkretételére törekednek.

Pár nap óta a zeneiskolában bizonyos zavart állott be, amit egyik-másik helyi lap talán túlságos sötét színben tált fel olvasó közönségének azzal a czélzattal, hogy az iskolát népszerűtlenné tegye.

A tanításban a zavart az idézte elő, hogy az intézet egyik kiváló tanára, *Vomácska József*, egy hírlapi közleményből kifolyólag évközből lemondott állásáról, sőt mi több, növendékeit arra biztatta, hogy vele együtt lépjenek ki az iskola kötelékéből s iratkozzanak be abba a konkurrens vállalatba, amelyet ő egyelőre saját lakásán megnyitott.

A zeneiskola vezetősége addig is, míg az új zeneitanár a Conservatórium igazgatójával folytatott tárgyalások befejezése után megérkezik, *Végh* Károly nyug. színházi karmester személyében gondoskodott az eltávozott tanár helyettesítéséről.

A közönség a vezetőség ezen intézkedését megnyugvással veheti tudomásul, továbbra is megbizhatik a zeneiskolában, amelyet ez a kis incidens működésében egyelőre megzavart ugyan, de pozicziójában nem ingatott meg.

Dalestély. A nagyvárad-újvárosi ev. ref. egyházi énekkar templomi orgona alapja gyarapítására a szokott téli dalestélyt márczius 2-án tartja a Sasban. A vezetőség igen élvezetes műsort állított össze, lesz zongorajáték hat kézre (egy zongorán), melodráma, hegedű zongora kísérettel, cellojáték, vig szavalat és férfi négyesek. A próbák serényen folynak, s kilátás van rá, hogy sikerült est lesz ez. A meghívók a napokban kézbesítettnek. Belépő-díj személyenként 1 korona.

EGYESÜLETEK.

A nagyvárad-i 48-as népkör közgyűlése.

A nagyvárad-i 48-as Népkör ma (vasárnap) d. e. 10 órakor tartja tisztújító közgyűlést a kör helyiségében (Kert-utca Kutiák-ház). A 8 pontból álló tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. dr. Barabás Béla diszelnökké választása. 3. Zárszámadás előterjesztése. 4. Költség-előirányzat. 5. Könyvtári jelentés. 6. Az elnökség és választmány lemondása és a választások. 7. Esetleges indítványok. 8. Régi lapok eladása.

A gyűlés iránt mint halljuk a kör tagjai körében nagy az érdek űés, különösen az elnöki szék betöltése iránt mar csak azért is, mert a tisztségre két nevet említenek, az egyik dr. *Stokker* József ügyvéd, a másik *Sulyok* István ev. ref. lelkész. Dr. *Stokker* József lelkész híve a függetlenségi és 48-as pártnak s az ő megválasztása csak nyereség lesz, a szépen fejlődésnek induló nagyvárad-i 48-as népkörre, különben is eddigi működésével megmutatta, hogy ő nem rendeli alá politikai meggyőződését semmiféle más tekintetnek.

A Gyermekbarát-egyesület gyűlése.
A nagyváradi Gyermekbarát-egyesület ma (vasárnap) d. e. 11 órakor a városháza tanács-termében *Ritók* Zsigmond elnöklete alatt választmányi gyűlést tart.

SZINHAZ

HETI MŰSOR

Vasárnap: (d. u. Baba.
este Flórika szerelme.
Hétfő: Carmen. (Burrián Károly vendég-játéka.)

Flórika szerelme.

A haldokló népszínművet megpróbálták már sokféleképp életre keltetni. Mindenik módszer igen jó volt, még sem lett semmi sikere. Nem pedig egyszerűen azért, mert nem rátermett ember próbálkozott meg vele.

Moldován Gergely, a magyar-oláh barátság egyik lelkes apostola is megpróbálta ezt a fel-támasztást, még pedig úgy, hogy oláh népelet-ből merített tárgyat dolgozott fel. Ugyazól-ván etnografikus népszínművet írt — és nem ért el vele hatást. Miért? Mert hiába helyes a gondolat, hogy vigyük színpadra a hazai nem-zetiségek életét, ha az népies mozgó ruhátár marad s nincs benne igazi színpadi élet.

Ez a baja Flórika szerelmének s ezért hat az ránk épp úgy, mint a Ethnographia ez navi folyóirat füzeteit lapoznók. Sőt még annál is kevesebb a hatása. Mert az Ethnographia komoly tudományt ad, ellenben a Flórika sze-relmében az oláh gondolkodás, népjellem nem tűnik ki a maga egyéniségében, néhol meg is van hamisítva. Többször mintha a Gyimesi vadvirágot kopizálná a szerző oláh köntösben és rosszul.

Budapesti lapok mégis sikerekről irtak. Hát ez meglehet. Budapesten elhitetik, hogy az oláhok olyan választékosan beszélnek, finomul átkozódnak és sikkesen szerelmeskednek, mint Moldován színművében. Itt Nagyváradon jobban ismerjük a népet s bosszankodtunk a hamis képen és unatkoztunk a sovány unalmas mesén.

Nem fogja a népszínművet megmenteni az etnografia sem, hanem csak egy arra született tehetség.

Az előadásnak kellett volna megmentenie, a mi menthető. De az a baj, hogy menthető do-log alig van; olyan lapos, színtelen valamennyi szerep, hogy legény legyen a talpán, a ki lel-keket tud verni beléjük. Nem is sikerült ez más-nak, mint Székely Irénnek, bár tőle is több élénkséget vártunk volna. Pintér, Peterdy, Csa-tár, Krasznay, Benkő Jolán éppen, hogy nem engedték a közönséget elaludni. Szarvasi nem tudta a szerepe elejét, végül jó volt, Kulinyi Mariska pedig elszeszalkodta az egész mondó-káját. Kiváló alakítást csak Bognár adott az öreg szénégető szerepében.

A tánczokról nagy betűkkel hirdették, hogy Szabó Sándor tanította be őket. Ha Szabó ur kinyomatta a nevét a színlapra, akkor gódoskodott volna róla, hogy ne blamálják olyan hübelebalázs bakugrásokkal, a minőket oláh nemzeti tánczoként lejtettek el klasszikusan tökéletlenül. Ilyen kritikán alul még nem tánczolt a férfiak. Egy járta elég jól a kalusert: balról a második; kár, hogy a nevét nem tudjuk.

A színházi kommuniké kassza-darabot jószolt Flórika szerelméből; egy Kaszandrajóslat hamarabb fog teljesülni.

Dr. K. A.

Burrián Károly vendégfellépte. Hosz-szas tárgyalások és sok akadály leküzdése után sikerült Somogyi Károlynak a m. kir. Operaház intendánsától, gróf Keglevich Istvántól engedélyt kieszközölni arra nézve, hogy Burrián Károly, a világhírű tenorista a nagyváradi színházban vendég szerepeljen. Burrián hétfőn lép fel *Carmen* ben mint Don José. A hírneves művész tiszteletdíja azonban oly nagy, hogy ezt Somogyi Károly csak úgy adhatta meg, ha a helyáratat 25%-ai erre az egy estére felemelheti. Erről jelentést tett tegnap este Burrián táviratának vétele után dr. Hoványi Gézának, a színtügyi bizottság elnökének, aki belátta a helyáratat fel-emelésének szükségét, de mivel bizottsági ülést már nem volt ideje összehívni, ezt a saját fe-lelősségére megengedte.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 141.

Idénybérlet 131.

Ma, vasárnap, 1902. február 16-án

délután 3 órakor, fél helyáratokkal

A B A B A.

Operett.

este 7 órakor, rendes helyáratokkal

Flórika szerelme.

Népszínmű.

S Z E M E L Y E K :

Bokotán Illés, juhászgarda	—	Peterdy
Juon, fogadott fia	—	Pintér Imre
Mária, Juon jegyese	—	Kulinyi M.
Aron pap	—	Csatár Győző
Petrikás, havasi szénégető	—	Bognár János
Flórika, leánya	—	Székely Irén
Vaszi, öreg pakulár	—	Krasznay Andor
Korcsmáros	—	Bécezi Gyula
Pántlikaárus	—	Füredi József

HELYÁRATOK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr., Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár-és ünne-papokon este 6 órakor.

Holnap hétfőn, február 17-én

C A R M E N.

Opera.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Írta: Sienkiewicz Henrik. — Fordította: Kolosváryné-Korányi Hona.

XIV.

92

November vége felé Mária egészsége aggodalmasan megrendült. Sokáig küzdött a baj ellen, a mely végre is győzedelmeskedett. Gyengesége oly nagy volt, hogy a nyu ágyon sok-szor órahosszat feküdt mintegy élettelenül, s arca halványságában szinte kékesnek át zott. Az orvos, a ki eddig muló rosszulnének tekintette az egészet, most nyiltan bevallotta, hogy állapotának kimenetele kétes. A környezet legbátrabb tagja, Bigielné sem titkolhatta el mind-növekedő aggodalmát. Csak Mária nem vesztette el a bizalmát.

Polanieczki a legkeservesebb megpróbáltatás napját élte. Reménytelen két-égbecsésével szemben eltörpült minden elszüvedett gyöt-relem. Házasságának első szakában, a jövő reménytelit várakozásában a gyermek játszott első szerepet, s őst szívesen föláltozta volna azt, csak hogy megtarthassa a szeretett hitves

életét. Szíve fájdalmasan összeszorult, ha Mária gyenge hangon ismételte a kérdést, a mely annyira elfoglalta: — Stas, hátha fiu talál lenni?

Babonás félelme, a melyet Mária bizalom-teljes hite végre elaltatott, most ujra fölvetette hydrafejét. Feleségének betegsége Isten bünte-tésének tetszett. Osnowska Annette és Castell kisasszony bűnhődése a vétek természetes fej-leménye volt, de mivel érdemelte meg a szen-vedést Mária? A félelem megbénította gondol-kodását. Tehetetlenül állt az örvény szélén. Ha tekintete Mária lesóványodott arcán függött, így vélekedett, hogy eszelős lenne az, a ki nem látná meg rajta a halál bélyegét, s mégis kétségbeesetten leselkedett egy reménységár után. Vérének minden cseppje, agyának min-den porczikája föllázadt a halál kegyetlensége ellen. Az igazságtalanság legfőbb fokának tet-szett, hogy Mária örökre elköltözzék a földről, mielőtt kárpótolhatná minden pillanatért, a melyben gyöngédtelensége, önző ridegsége által megsértette, hűtlenségével megbántotta, mielőtt kimutathatná, meggyőzhetné őt arról, hogy lel-kének jobbik fele, hogy szívének legtiszteltebb, legszeretettebb eszménye ő.

Az orvosok és Bigielné naponta figyelme-ztették, hogy a beteg előtt titkolja el aggodala-mát s kínját növelte az a félelem, hogy Mária közönynek vehetné színtelt vidámságát s abba-e a hitben hunyná le örökre szeméit, hogy férj-sohasem szerette.

Stas teljesen megváltozott.

Deczember elején halálsejtelmek lepték meg Máriát. Bigielnének könyek közt vallotta be, hogy fél a haláltól és sajnálja Stas... Ho-gyan fogja elviselni elmúlását?

Egy éjjelen, mikor férje mellette virrasz-tott, összeszedte egész bátorságát.

— Stas, — mondta, — egy kéresem lenne hozzád. Ha el kellene válnom tőled, igérd meg, hogy szeretni fogod gyermekedet, még ha fiu lenne is.

Polanieczki csak megfeszített akaratere-vel küzdött le a zokogást.

— Drága angyalom, — felelt, — szeretni foglak téged és őt utolsó leheletemig.

Mária hálásan mosolygott reá.

(Folyt. köv.)

Közönség köre.*

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon ismerőseink, jóbarátaink, ro-konaink és jóakaróinknak, kik felejtethe-tlen halottunk végtisztesség adásánál meg-jelenésükkel fájdalmunkban osztoztak és ezzel azt enyhíteni igyekeztek, — ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket.

Nagyváradon, 1902. február 16.

Elek József
és a gyászoló család.

TAVIRATOK.

Püspöki tanácskozás.

Budapest, febr. 15. (Saját tud. távir.)

Vaszary Kolos bibornok-herczegprimás a magyar püspöki kart a katolikus auto-nomia ügyében ma délelőttre tanács-kozára hívta össze. Az egyházfejedelem budavári palotájában már jóval a tanács-kozás kezdete előtt megjelentek Császka György érsek, Bende Imre, Bubics Zsig-mond, báró Hornig Károly, Szemrecsányi Pál, Rimély Károly, gróf Majláth Gusztáv, Hettyey Sámuel, gróf Csáky Károly, gróf Széchenyi Miklós és dr. Várossy Gyula püspökök, Fehér Ipoly pannonhalmi fő-

apát és Vályi János eperjesi görög katolikus püspök, a kiket a bibornokhercegprimás nevében Kohl Medard püspök fogadott. Pontban tíz órakor belépett a terembe Vaszary Kolos s az egybegyűlt főpapok az egyházfejedelmet mély hódolattal köszöntötték. A bibornokhercegprimás előadta, hogy a mai tanácskozásnak az a feladata, hogy letárgyalja azokat a módosításokat, a melyeket a püspöki kar a huszonhetes bizottság tervezete tárgyában beterjeszteni akar.

A Pesti Hírlap contra Jókai.

Budapest, febr. 15. (Saját tud. táv) Légrádi Károly a Pesti Hírlap kiadó tulajdonosa levélben kurtán tudtára adta Jókai Mórnak, hogy munkásságára többé nem reflektál. Ezt a kategorikus kijelentést épp oly röviden azzal indokolta meg, hogy a Magyar Nemzet, melynek Jókai Mór főszerkesztője, igen élesen támadta meg a Pesti Hírlapot Széll Kálmán ellen, a trónörökös pétervári utjából kifolyólag intézett cikkei miatt. A budapesti újságírók egyesülete mai ülésén foglalkozott az ügygel. Határozott merényletnek minősítette Légrádi eljárását s a költő királyt biztosítá rokonszenvéről és szeretetéről.

Ünnepély az angol-japán szerződés örömeire.

Jokohama, febr. 14. Az angol-japán szerződés megkötése örömeire az idevaló iparos és kereskedő testületek ünnepséget rendeztek. Tokióban a diákság fáklyamenetet rendezett, a mely az angol követ és a külügyi hivatal háza elé vonult. Egy

párt, a mely nemzeti szövetségnek nevezte magát, feloszlott, mert az angol-japán szövetséggel megszűnt fennállásának alapja. Az ellenzék vezérei is helyeslik a szerződést. (M. T. I.)

A trieszti sztrájk.

Trieszt, febr. 15. (Saj. tud. távir.) Az éjszakát nyugodtan töltötték. Dél előtt Görzből nyolcz század gyalogság érkezett ide. A főtereken katonaság van felállítva. Az utcákon, a melyek az esős idő dacára nagyon élnek, katonai őrzékek czirkálnak. A középületeket és a város más fontosabb pontjait katonaság tartja megszállva. A rendőrség támogatására csendőrséget is rendeltek ki. A munka ma is teljesen szünetel. A zavargás azonban egész nap tartott. Követelték a házakra, hogy gyászlobogók tűzessenek ki. Az anarkisták vörös zászlaját is kibontották. A gázlámpákat beverték, a gázcsöveket felszedték s a gázt meggyújtották. A katonasággal újból összetűztek, kik kénytelenek voltak 3 izben sortűzet adni. Estefelé a Loyd-társaság a munkások küldöttjeivel kiegyezett négy pontban. 1. Tiltakozás a miniszterhez. 2. Letartóztatottak szabadon bocsáttatnak. 3. Elcsesettek temetési költségeit a Társaság viseli. 4. Az elesettek családjának 10000 korona kárpótlást ad. Daczára ezen egyezségnek, a zavargás tart. Már 12 halott és 52 sebesült a sztrájk áldozata. A város teljesen fel van fordulva s a pusztulás szomorú képét nyújtja. A kár óriási.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa Tőzsde jelentése.

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Értéktőzsde

Budapest, február 15.

Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Allamvasut	624.50
Rimamurányi	416.—
Magyar jelzálog	488.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, február 15.

Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.80
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, repsz, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. február 15-én.

Magyar aranyjárdék 4%	119.95
Magyar koronajárdék	97.20
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 ¹ / ₂ %	120.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 ¹ / ₂ %	100.90
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119.25
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	97.—
Balméri jog megváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavónföldterhermentelési kötvény	96.—
Magyar nyeresémeny-sorsjegy-kölcsön	190.—
Tiszszabályozás szegeói sorsjegyek kölcsön	155.50
Osztrák járdék papírban	101.—
Osztrák járdék ezüstben	100.80
Osztrák járdék aranyban	120.75
Osztrák korona járdék	98.25
Osztrák államsorsjegyek	152.—
Osztrák magyar bank részvény	16.35
Magyar hitelbank részvény	719.50
Osztrák hitelintézet részvény	698.50
Párisi visa	95.85
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.05
Németbirodalmi márka	117.22
London vista	289.60
20 márkás arany	28.44

A szerkesztését felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.
Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, éllapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

NYILTÉR.

Bárány Dezső

utóda

egyedül speciálista

hegedű és vonókészítő

Saját készítményű hegedűim!

Olasz és német hangversenyűrok.

Mindennemű hangszerek nagy raktára

Nagyvárad, Fő-utca és Széchenyi-tér sarok

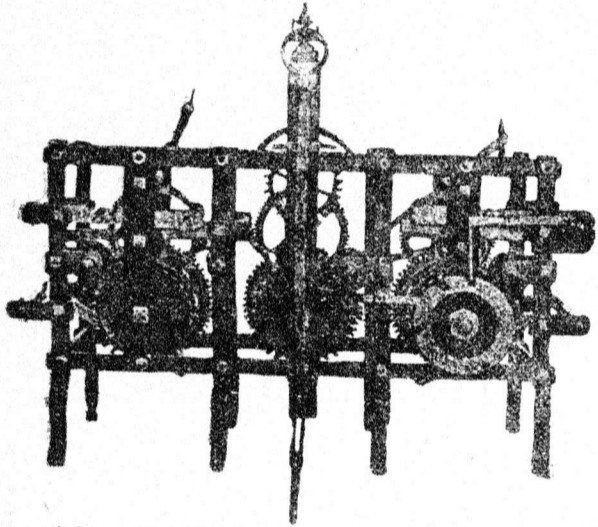
(Rimanóczy-ház.)

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, valamint az egyházi és községi előljáróságok becses tudomására hozni, hogy a 42 év óta fennálló

Daday József ur lakatos és toronyórák üzletét,

melyben 16 éven keresztül mint művezető voltam alkalmazva, **átvettem** és ezt személyesen, a régi jó hírnévhez méltóan, a régi cég alatt tovább folytatom.

Szives pártfogásukat és megrendeléseiket, melyeket kifogástalanul olcsón és pontosan eszközök, kérem és óráimért 10 évi jótállást vállalok, vagyok kiváló tisztelettel:

MEZEY DEZSŐ,

lakatos- és toronyóra-készítő,

Nagyvárad, Szent János-utca 20 szám,

Telefon-szám 384.

58.

Meghívás.

A Biharmegyei Kereskedelmi, Ipar- és Terményhitelbank 1902. évi február hó 23. napján d. e. 10 órakor saját üzleti helyiségében tartandó

XXXIII. rendes közgyűlésére.

A közgyűlés napirendje:

1. Az igazgatóság jelentése az 1901. évi üzletéről és a mérlegről, zárószámadásokra és a nyereség felosztására vonatkozó indítványai.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóságtól készített számadásokról és mérlegről, valamint a nyereség felosztása iránti indítványainak megvizsgálásáról.
3. Az előző tárgyak és az igazgatóság és felügyelő-bizottságtól kért felmentvény tárgyában határozat hozatal.
4. Az igazgatóság jelentése a nyugdíj-alap állásáról.
5. Az igazgatóság 6 tagjának és a

felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 pót-tagjának választása.

6. A választmány 8 rendes és 1 pót-tagjának választása.

Nagyvárad, 1902. február 3.

Az igazgatóság.

Azok a t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 12. §-a értelmében a közgyűlés napját megelőzőleg egy hónappal nevékre irt részvényeiket a le nem járt szelvényekkel, legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a bank pénztáránál letenni sziveskedjenek. A zárószámadások és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés 1902. évi február hó 15-ik napjától a társulat helyiségében megtekinthetők, sőt a zárószámadások tervezetét a részvényesek kívánatára, a bank nyomtatott példányban előre megküldi.

43.

Eladó ház

Damjanics-utczán, nagy telek és gyümölcsös kerttel forgalmas helyen.

Megkeresések **Bereczky Lajoshoz** rendőrség czimzendők.

50.

ÉRTESÍTÉS:

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **KUNZ JÓZSEF és TÁRSA** cég üzletének nagyobbik részét **átvettem** és azt

teljesen **ujjonnan berendezve megnyitottam**

és a mai kor igényeinek megfelelően, ugyanezen helyiségben (**üzletbejárt a régi Szent László téri saroküzlet**) tovább vezetem. Teljes szakismeret és széleskörű ismeretségem, melyet 23 évi működésem folyamán a helybeli piacon, de nagyrésztben mostani üzlethelyemen szereztem, ugyszintén elegendő tőke, azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy minden irányban legjobban megfelelni képes vagyok és minden törekvésemet oda irányítom, hogy mindig a legjobb árut a legerényebb haszonnal adhassam t. vevőimnek, hogy ez által bizalmukat megszerezve, azt kiérdemeljem és állandóan megtartsam.

A midőn a következő cikkekkel ajánlom, u. m.: bel- és külföldi ruhaszövetek, mosó kelmék, ruha és blous-selymek, bélés és mindennemű szabókellékek, **ruhadíszek**, különböző kivitelen, velencei és ezérnaicipke, aplicatio, valódi svájci himzés, pamut és ezérna, selyem női, férfi- és gyermekharisnyák, nap- és esőernyők. **A legjobb gyártmányú férfi ing**, gallér, kézelő, nyakkendők, ugy vászon, batiszt és selyem zsebkendők. **Függöny**, ágyterítő és valódi angol (Plaid) uti-, vagy, kocsitakarók. **Vászon-** és fehérneműek, ugy női fehérneműek a legszebb kivitelen.

Külön gyászruha osztály teljes kellékekkel.

Vidékre mintákat kívánatra azonnal bérmentve küldök.

Becsés rendelményét és szives látogatását kérve vagyok

51.

Kiváló tisztelettel:

Elek József.

Kiváló saját termelésű borok

kaphatók lakásomon üvegezetten a következő árban:

1. Ujbor (Nagyvárad karcos) 1 liter palaczk nélkül . . . 32 kr.
2. Ó asztali gyoroki fehér bor 1 liter » . . . 42 kr.

Finom fajborok:

3. Kadarka (szemelt vörös bor) 1 liter palaczkkal 1 frt — kr.
4. Cabernet » » 1 liter » 1 frt 10 kr.
5. Szilváni » fehér peccsenyebor 1 liter » 1 frt 10 kr.
6. Sauvignon » » csemegebör 1 liter » 1 frt 20 kr.

10 üvegen felüli megrendelést házhoz is szállítatok, 1/2 literes üvegek a 3, 4, 5, 6. sz. borokból fele árban kaphatók.

Ugyanezen borok hordóban Hl.-enként tetemesen olcsóbban számíttatnak.

Telefon-szám 403.

230—25 0

Molnár Lajos,

Schlauch-tér, 18.

Uj kávé és tea-üzlet!

Uj kávé és tea-üzlet!

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy Fő-utca Bethlen-ház Kiss Dávid tőzsdéje mellett

fiumei és trieszti kávé- és tea behozatali üzletet

nyitottam és az alábbi áraink tanúsága szerint, bármely külföldi áruházzal versenyképes vagyok.

1 kiló háztartási kávé 2.20 kor.

Árjegyzék:

1 kiló háztartási kávé 2.20 kor.

	korona
1 kiló Soerabaja aromaticus	4.—
4 és fél kilo postán bérmentve	17.—
1 kiló Cuba valódi válogatott nagyszerű	3.80
4 és fél kilo postán bérmentve	16.—
1 kiló Nyugat-indiai	3.—
4 és fél kilo postán bérmentve	15.—

1 kiló New Cuba	3.—
4 és fél kilo postán bérmentve	13.50
1 kiló Gyöngy Ceylon, ritka szép	4.—
4 és fél kilo postán bérmentve	17.—
1 kiló Gyöngy, nagyszerű	3.80
4 és fél kilo postán bérmentve	16.—

	korona
1 kiló Java Modjokerto, rostálva	4.40
1 kiló Java Menado	3.—
Fekete kávéknak:	
1 kiló Mocca Brabatos	4.40
1 kiló Mocca Hodeide	4.—

A kávék úgy az 1 kilós, mint a 4 $\frac{1}{4}$ kilós postacsomagok zsákokban és ólomzárral vannak ellátva.

Kávéküldeményekhez $\frac{1}{4}$ kiló legzamatosabb császárkeverék mellékelhető **3 koronáért**, ezenkívül ajánlom idei termésű legjobb **Chinai, orosz, Ceylon, Java és India teáimat.**

Kiváló tisztelettel

Diósy Mihály.

1 kiló háztartási kávé 2.40 kor.

1 kiló háztartási kávé 2.40 kor.

Értesítés.

Van szerencsém a t. fogyasztó közönség b. tudomására hozni, miszerint **Szt. László téren Diamandi-féle házban**

liszt- és kenyér-üzletet nyitottam.

Kenyérsütődémet **Gémes Ferencz** ur orosházi malom-tulajdonos rendezi be az ő orosházi sütődéjének mintájára és kizárólagosan Gémes ur saját gyártmányu lisztjei lesznek elárulva, valamint az összes kenyérfajok ugyanabból a lisztből lesznek orosházi asszonyok által sütte.

Egyszersmint van szerencsém tudatni, hogy Gémes Ferencz lisztje és kenyere az orosházi iparkiallításon

diszoklevéllel

szintgy a bécsi kiállításon **aranyéremmel** lett kitüntetve.

Mindkét kitüntetés eredetiben üzletem kizárólagosán bárki által megtekinthető.

Ugy a sütőde, valamint a liszt-üzlet is személyes felügyeletem alatt fog állani.

Főtörökvésem oda irányul, hogy lelkiismeretes és pontos kiszolgálás által a t. vevőközönség b. megelégedését kiérdemljem.

Nagyvárad, 1902. február hóban.

57.

Kiváló tisztelettel

Iritz J. János.

Megrendelések házhoz szállítanak.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

2164—1902. sz.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság közhírre teszi, hogy a Gazdasági és iparbank részvénytársaság zöldfa-utczai zálogüzletében (Amigó Mór zálogháza) **folyó hó 26-ik napjának reggeli 8 órájától** kezdődőleg nyilvános árverés fog tartatni, mely alkalommal 454 zálogtárgy fog kerülni árverés alá.

Az elzálogosítók ezen árverésről azon figyelmeztetéssel értesítettek, hogy az árverés alá kerülő összes zálogtárgyak tételszámai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzlet ajtaján kifüggesztett jegyzékből megtekinthetők.

Nagyvárad, 1902. február hó 15.

Fassie,
r. alkaptány.

63

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghúéseknel.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél **Budapestben.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

STERN VILMOS modern kölcsönkönyvtára.

Több ezer kötetből álló magyar, német, francia és angol művekből.

Figyelmes kiszolgálás

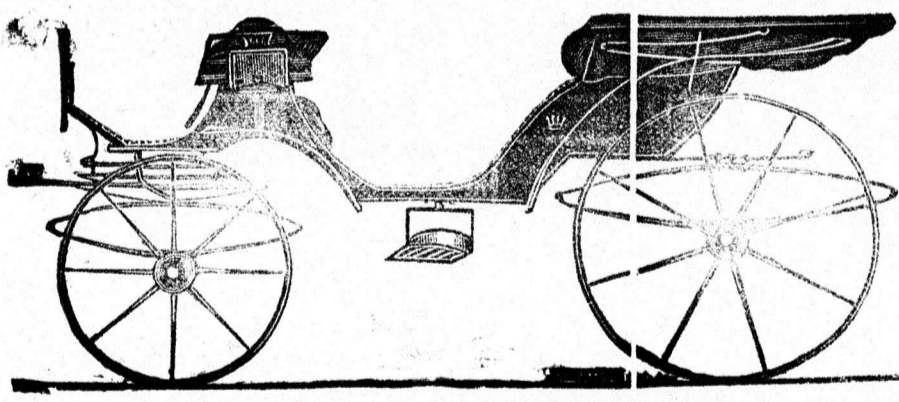
Olcsó előfizetési díjak, tetszés szerinti időre, ugy helyben, mint vidéken.

Nagyvárad, Nagypiacz-tér,
Ováry-ház (butorüzletben.)

39

Bodánszky Lipót kocsigyára

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca, színház mellett (saját-ház).

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

gyárhelyiségemben nagy raktáron tartok kész uj kocsikat.

Ajánlok mindenféle fedeles és fedetlen szandlauf r gazdasági kocsikat jó, erős készítményeket a legjobb körös-fából, erős, csinos munkát mutatok be és **tetemesen leszállított árban** árusítom el.

Gyáram az 1896. évi millenniumi kiállításon is ki lett tüntetve, még pedig szolid és tartós munkáért.

Gyáramban elvállalok mindenféle **kovács, kerékgyártó, szatler és fényező munkákat, ugyszinte mindenféle javítások** pontos és gyors elkészítéséről biztosíthatom t. vevőimet, megrendelőimet.

Teljes tisztelettel

BODÁNSZKY LIPÓT,
kocsigyáros.

54

Női ruha szövetekből
dus választék.

Szenzációs ujtás!

Vászon és fehérneműek-
ből nagy raktár.

Ingyen! életnagyságu fénykép! Ingyen!

Minden vevőnek, a ki 10 frt értékű vásárol, bármely átadott fénykép után egy **életnagyságu** 60 cm. magas művésziesen kiállított hű fényképet készít **teljesen ingyen** még akkor is, ha a bevásárlás apróbb részletekben történik.

Csupán díszes keretért (passe partou) önköltségemet 1 frt 50 krt számítok fel. Ezen életnagyságu **ingyen fényképet** magát sem képes a világ egy műintézete sem 10 frton alul elkészíteni.

Minden vevőnek, még a legkisebb bevásárlásnál is pénztáram egy fénykép bonnt szolgáltat ki, melyen a bevásárlási összeg nyugtáza lesz. A midőn ezen részletekben vásárolt összeg 10 forintot tesz ki: vagy 10 forint értékű egyszerre vásárol, az ingyen fényképre jogosan igényt tarthat.

Tehát önként érthető, hogy minden további 10 frt értékű vásárlás egy-egy ingyen fényképre jogosít.

Életnagyságu fényképek kivitele üzletünkben láthatók.

Amerikai áruház, Nagyvárad, Fő-utca (Olaszi), Bazár (színház) épület.

Női Blousokból dus
választék

Telefon 372. szám.

Női ruhákat és Blousokat
mérték után is készítünk.

A legjobb és legolcsóbb
saját termésű

borok

Stettner István

borkiárusításiban kaphatók
BÉMER-TÉR, ROTH-HÁZ.

Uj bor (n.-váradí karczos)	1 liter	30 kr.
Ó-bor	1 »	36 »
Rizling (9 éves)	1 »	50 »
Vörös	1 »	50 »
Muskutály	1 »	80 »
Édes ürmös	1 »	70 »

50 literen felüli hordókban literenként 10 krral olcsóbb. — Butellás dessert, tokaji és gyógyborok saját árban kiárusítatnak.

Szíves próbarendelményüket kérem

kiváló tisztelettel

Stettner István,
bortermelő.

Fekete szövetekből a magas klérus számára állandó raktár.

A midőn a n. érdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy

Fő-utczán, a Nyiry-házban levő férfi-szabó üzletemet

most újonnan rendeztem be a legszebb és legjobb

bel- és külföldi szövetekkel,

nem mulaszthatom el az alkalmat, hogy eddigi t. megrendelőimnek pártfogásáért köszönetemet kifejezzem; egyuttal kérve továbbra is a szives támogatásukat, melyet igyekezni fogok kiérdemelni az által, hogy csak a legjobb anyagból és legújabb szabás szerint készült ruhákkal, **szolid árak** mellett fogom a n. érdemű közönséget kiszolgálni.

Tisztelettel

Fudally Bálint,
férfi-szabó.

56.

Fekete szövetekből a magas klérus számára állandó raktár.

Budapest, 1902. február hó
Deák-tér 1.

Van szerencsénk a tisztelt közönséget értesíteni, hogy a **nagyváradí fiók telepünk**

vászon, fehérnemű és szőnyeg-raktárát

a mai napon sok évi hű munkatársunk és üzletvezetőnk **Strohmayer Pál** urnak átadtuk, ki ezen üzletet

Strohmayer Pál

cég alatt saját számlájára tovább fogja vezetni.

Midőn az eddig irányunkban tanúsított bizalomért és jóindulatért hálás köszönetünket nyilvánítjuk, kérjük azzal utódunkat is megtisztelni és ajánljuk magunkat a jövőre is nagybecsű bizalmába.

Kiváló tisztelettel

Kunz József és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, m. kir. szab.
nagykereskedők és fehérnemű gyárosok.

48

Nagyvárad, 1902. február hó.

Vonatkozással ezen körlevélre, van szerencsém a tisztelt címet értesíteni, hogy a **Kunz József és Társa cég itteni fióktelepének**

vászon, fehérnemű és szőnyeg-raktárát

a mai napon átvettem s azt minden igénynek megfelelően be-
rendezve

Strohmayer Pál

törvényszékieleg bejegyzett saját cégem alatt tovább fogom vezetni. Minden törekvésemmel azon leszek, hogy elődeim példáját követve nagybecsű bizalmát kiérdemeljem és azt magamnak állandóan biztosítsam.

Kegyes pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Strohmayer Pál.

Nagyvárad, Szt. László-tér 1. szám.

(Üzlet bejárat a kishídfőnél, a Gazdasági-bank kapu bejárata mellett.)